

KOMMUNALE EKSEMPLER ALKOHOLFOREBYGGELSE I KOMMUNEN

– 20 modelkommuners arbejde med
at styrke den forebyggende indsats

2012

Kommunale eksempler

Alkoholforebyggelse i kommunen

– 20 modelkommuners arbejde med at styrke den forebyggende indsats

Sundhedsstyrelsen 2012

Elektronisk ISBN 978-87-7104-250-4

Trykt ISBN 978-87-7104-327-3

Indhentning af eksempler:

COWI A/S

Redaktion af eksempelsamling:

Birgitte Dansgaard, Komiteen for Sundhedsoplysning

Sundhedsstyrelsen redaktion:

Mia Fischerman, Sundhedsstyrelsen

Grafisk tilrettelæggelse:

Michala Clante Bendixen, www.bendixen.nu

Forsidefoto: Colourbox Roylatyfree

Publikationen kan downloades på Sundhedsstyrelsens hjemmeside: www.sst.dk

Indhold

Indledning	3
1 Ansatte	4
Udarbejdelse af lokal alkoholpolitik for kommunalt ansatte og privatansatte	5
Opkvalificering af kommunalt ansatte	8
2 Begrænsning af tilgængelighed af alkohol i kommunen	10
Skolen	10
Ungdomsuddannelserne	13
Ansvarlig udskænkning	13
3 Frontpersonalets opgaver	18
Opkvalificering	18
Handleguides	36
Samarbejde med socialpsykiatrien	41
4 Institutioner, sportshaller og andre frivillige foreninger	42
Udarbejdelse af lokal alkoholpolitik i kommunens institutioner	42
Samarbejde med frivillige foreninger.	44
5 Alkoholrådgivning og -behandling.	47
Information	47
Nye tilbud om alkoholrådgivning og -behandling	51

Indledning

Til inspiration for andre kommuner som ønsker at styrke den forebyggende indsats på alkoholområdet, er her samlet en lang række eksempler på helt konkrete aktiviteter fra 20 kommuner, som har sat alkoholforebyggelse på dagsordenen.

De 20 kommuner har deltaget i det 4 årige projekt ”Alkoholforebyggelse i kommunen”, som hører under ”Puljen til sundhedsfremmende projekter, herunder alkoholcampagner og styrket behandlingsindsats mod alkoholmisbrug”. Projektet er gennemført i 2008-2011 i et samarbejde mellem kommunerne, Sundhedsstyrelsen og Kommunernes Landsforening (KL).

Formålet var at styrke den forebyggende indsats i kommunerne på alkoholområdet samt at skabe sammenhæng mellem forebyggelse, tidlig indsats og behandling.

Kommunerne har indledningsvis skabt de organisatoriske rammer og det politiske fundament for en fremtidig koordineret, målrettet og prioriteret drift på alkoholområdet. Det har kommunerne gjort ved at:

- etablere en tværgående organisation på alkoholområdet for at sikre koordination og sammenhæng på tværs i kommunen
- udarbejde og vedtage alkoholpolitik og -handleplaner for at sikre mål, retning og prioritering af den alkoholpolitiske indsats
- implementeret alkoholpolitikken og igangsat flere helt konkrete aktiviteter.

Kommunernes alkoholpolitiske handleplaner involverer følgende 5 alkoholområder:

- Ansatte, eksempelvis regler vedrørende indtagelse af alkohol i arbejdstiden og tidlig hjælp til ansatte med alkoholproblemer.
- Begrænsning af tilgængelighed af alkohol i kommunen, eksempelvis for alkoholudskænkning af alkohol ved unges fester på kommunens ejendom og gennem inddragelse af metoden ansvarlig udskænkning i forbindelse med alkoholbevillinger.
- Frontpersonales opgaver, dvs. at der i ansattes møde med borgerne rettes opmærksomhed på evt. alkoholproblemer og tilbydes hjælp, eksempelvis ved daginstitutionspersonale og sagsbehandlere.
- Kommunens institutioner, eksempelvis udvikling af alkoholpolitikker ved institutioner som skoler, væresteder samt samarbejde med aktører inden for det frivillige område, som sportshaller om tilsvarende at udvikle alkoholpolitik.
- Alkoholrådgivning og -behandling, eksempelvis at sikre sammenhæng i forebyggelse, tidlig indsats og behandling.

1 Ansatte

Ansatte – eksempelvis regler vedrørende indtagelse i arbejdstiden og tidlig hjælp til ansatte med alkoholproblemer.

Afsnittet indeholder eksempler på følgende indsatser:

- Udarbejdelse af lokal alkoholpolitik for kommunalt ansatte og privatansatte, side 5-7
- Opkvalificering af kommunalt ansatte, side 8-9

Skema 1.5.1

1. AKTIVITET
Udarbejdelse af lokal alkoholpolitik for ansatte. Opkvalificering af sikkerhedsrepræsentanter.
2. MÅLGRUPPE FOR AKTIVITETEN
Alle institutioner i kommunen. Sikkerhedsrepræsentanter.
3. KOMMUNE
Sorø.
4. FORMÅL MED AKTIVITETEN
• At skabe åbenhed omkring alkohol. • At sænke det gennemsnitlige alkoholforbrug. • At sikre sammenhæng og fortsat udvikling mellem den forebyggende, opsporende, behandlende og efterbehandlende alkoholindsats.
5. BESKRIVELSE AF AKTIVITETEN
Der er i samarbejde med HR og medarbejderudvalget udviklet og vedtaget en alkoholpolitik for ansatte i kommunen. Det er desuden besluttet, at alle institutioner i kommunen skal have nedskrevet institutionens egen alkoholpolitik, som lægger sig op ad den overordnede alkoholpolitik. 30 sikkerhedsrepræsentanter (arbejds- miljørepræsentanter) har gennemgået en 2-dages uddannelse i samtalen om alkohol med mulighed for en opfølgende 3. dag med fokus på træning af samtalen og sparring på området.
6. ER AKTIVITETEN SAT I DRIFT I KOMMUNEN?
Ja.
7. KONTAKTOPPLYSNINGER TIL AFDELING I KOMMUNEN, DER KAN GIVE YDERLIGERE OPLYSNINGER
E-mail: asni@soroe.dk
8. LINKS TIL RELEVANTE MATERIALER, FOLDERE MV.:
Der er en vejledning i forhold til lokal alkoholpolitik på institution samt diverse rådgivende materialer til sikkerhedsrepræsentanter.

Skema 1.5.2

1. AKTIVITET
Udarbejdelse af lokal alkoholpolitik for ansatte.
2. MÅLGRUPPE FOR AKTIVITETEN
Kommunalt ansatte.
3. KOMMUNE
Holstebro.
4. FORMÅL MED AKTIVITETEN
At begrænse alkoholforbruget blandt de ansatte i Holstebro Kommune (delmål 7 kommunens alkoholpolitiske handleplan).
5. BESKRIVELSE AF AKTIVITETEN
Udarbejdelse af lokale alkoholpolitikker i kommunens afdelinger er iværksat. Alkoholkoordinator har deltaget i flere arbejdsgruppemøder desangående. Der er udarbejdet folder til kommunens afdelinger omhandlende 'gode råd og håndtering af alkohol- og misbrugsproblemer på arbejdspladsen'. Gældende alkoholpolitik er tilgængelig på kommunens intranet og i personaleafdelingen. Indsatsen er forankret i HR-afdelingen.
6. ER AKTIVITETEN SAT I DRIFT I KOMMUNEN?
Ja.
7. KONTAKTOPPLYSNINGER TIL AFDELING I KOMMUNEN, DER KAN GIVE YDERLIGERE OPLYSNINGER
Holstebro Kommune.

Skema 1.6.1

1. AKTIVITET
Udarbejdelse af lokal alkoholpolitik for ansatte.
2. MÅLGRUPPE FOR AKTIVITETEN
Ansatte i kommunen.
3. KOMMUNE
Aarhus.
4. FORMÅL MED AKTIVITETEN
At skabe viden, rammer og debat om udformning af alkoholpolitik.
5. BESKRIVELSE AF AKTIVITETEN
Aktiviteten foregår i afdelinger, hvor man ønsker debat af alkoholpolitik eller revision af alkoholpolitik. Der gives viden om alkohol, oplæg til handleplaner og support til formulering af politiske debatoplæg.
6. ER AKTIVITETEN SAT I DRIFT I KOMMUNEN?
Ja.
7. KONTAKTOPPLYSNINGER TIL AFDELING I KOMMUNEN, DER KAN GIVE YDERLIGERE OPLYSNINGER
Alkoholkoordinator Bente Hvid, tlf. 29 20 44 41.
8. LINKS TIL RELEVANTE MATERIALER, FOLDERE MV.:
Alkoholpolitik og Alkoholproblemer på arbejdspladsen udg. SST 2008 www.sst.dk/publ/Publ2008/CFF/Alkohol/Alkoholpolitik_arbejdspladser2008.pdf

Skema 1.6.2

1. AKTIVITET
Udarbejdelse af lokal alkoholpolitik for ansatte.
2. MÅLGRUPPE FOR AKTIVITETEN
Kommunalt ansatte ledere, tillidsrepræsentanter og arbejdsmiljørepræsentanter.
3. KOMMUNE
Bornholm.
4. FORMÅL MED AKTIVITETEN
At motivere og kvalificere offentlige virksomhedsledere, tillidsrepræsentanter og arbejdsmiljørepræsentanter til at sætte alkohol og alkoholpolitik på dagsordenen på den lokale arbejdsplads.
5. BESKRIVELSE AF AKTIVITETEN
Fyraftensmødet satte fokus på alkohol og alkoholpolitik på arbejdspladsen og rejste spørgsmålene: Hvorfor skal vi have en alkoholpolitik på arbejdspladsen? Hvordan bliver den aktiv, så kommunale medarbejdere med et alkoholproblem sikres en tidlig indsats og hjælp? Hvordan griber man konkret arbejdet an? Hvilke ressourcepersoner kan man trække på i kommunen? Ca. 50 personer deltog i fyraftensmødet.
6. ER AKTIVITETEN SAT I DRIFT I KOMMUNEN?
Nej.
7. KONTAKTOPPLYSNINGER TIL AFDELING I KOMMUNEN, DER KAN GIVE YDERLIGERE OPLYSNINGER
Konsulent Marianne Steenstrup Svendsen, tlf. 56 92 12 96, e-mail: socialogsundhed@brk.dk
8. LINKS TIL RELEVANTE MATERIALER, FOLDERE MV.:
http://www.brk.dk/EverestInet/showdoc.asp?id=111108160752&type=doc&pdf=true

Skema 1.7.1

1. AKTIVITET
Udarbejdelse af lokal alkoholpolitik for ansatte.
2. MÅLGRUPPE FOR AKTIVITETEN
Ansatte.
3. KOMMUNE
Langeland.
4. FORMÅL MED AKTIVITETEN
At angive rammer for alkoholindtagelse på arbejdspladsen.
5. BESKRIVELSE AF AKTIVITETEN
Der er lavet en generel alkoholpolitik for hele personalet i kommunen, og der er desuden lavet mere specifikke politikker for enkelte medarbejdergrupper. Disse politikker er skræddersyet til personalegruppens hverdag.
6. ER AKTIVITETEN SAT I DRIFT I KOMMUNEN?
Ja.
7. KONTAKTOPLYSNINGER TIL AFDELING I KOMMUNEN, DER KAN GIVE YDERLIGERE OPLYSNINGER
ForebyggelsesCentret, Langeland Kommune, Fredensvej 1, 5900 Rudkøbing, www.langelandkommune.dk

Skema 1.7.2

1. AKTIVITET
Udarbejdelse af lokal alkoholpolitik. Ansatte i private virksomheder.
2. MÅLGRUPPE FOR AKTIVITETEN
Ansatte og ledere i private virksomheder.
3. KOMMUNE
Holstebro.
4. FORMÅL MED AKTIVITETEN
At formulere en aktiv alkoholpolitik, der kan sikre tidlig indsats over for storforbrug af alkohol i den private sektor.
5. BESKRIVELSE AF AKTIVITETEN
Oplæg om udarbejdelse af alkoholpolitik for ledelse, til-lidsrepræsentanter m.fl. samt viden om tegn og signaler på et problematisk forbrug af alkohol. I udarbejdelsen af alkoholpolitikken har en alkohol-koordinator været til rådighed for faglig sparring. Alkoholkoordinatoren har gennemlæst og kommenteret på alkoholpolitikken. Herefter tilbud om uddannelse til alkoholnøgleperson. Tilbuddet gælder samtlige med ledelsesansvar samt til-lidsrepræsentanter, sikkerhedsrepræsentanter m.fl.
6. ER AKTIVITETEN SAT I DRIFT I KOMMUNEN?
Ja.
7. KONTAKTOPLYSNINGER TIL AFDELING I KOMMUNEN, DER KAN GIVE YDERLIGERE OPLYSNINGER
Afdelingen for Sociale tilbud Forebyggelsesteamet, tlf. 96 11 40 00.

Skema 1.8.1

1. AKTIVITET
Opkvalificering. Ansatte.
2. MÅLGRUPPE FOR AKTIVITETEN
Ansatte. Kommunalt ansatte sikkerhedsledere og sikkerhedsrepræsentanter samt trivselsagenter.
3. KOMMUNE
Kalundborg.
4. FORMÅL MED AKTIVITETEN
• At give nøglepersoner redskaber til at opfange signaler på evt. alkoholproblemer hos kolleger/ansatte og gennemføre en målrettet samtale om dette. • At sætte fokus er tidlig opsporing og indsats.
5. BESKRIVELSE AF AKTIVITETEN
Uddannelse af nøglepersoner. 2-dages kursus med eksperterne undervisere. Kurserne har været afholdt i fællesskab med Holbæk og Sorø kommuner. Kursusindhold har været: alkoholpolitik, fakta om alkohol, tidlig opsporing, samtaleøvelser, ansvar og roller, kommunale tilbud og samarbejdsmuligheder. Der har været afholdt to kurser med deltagere fra dag-institutionsområdet, voksenspecialområdet, skoler, forebyggelses/genoptræningscenter, integrerede plejeordninger, visitation/hjælpemiddelenhed, halpersonale, ydelseskantor. Der har deltaget i alt 22 fra Kalundborg.
6. ER AKTIVITETEN SAT I DRIFT I KOMMUNEN?
Nej.
7. KONTAKTOPPLYSNINGER TIL AFDELING I KOMMUNEN, DER KAN GIVE YDERLIGERE OPLYSNINGER
Jytte Larsen, tlf. 59 53 42 85, e-mail: jytte.larsen@kalundborg.dk
8. LINKS TIL RELEVANTE MATERIALER, FOLDERE MV.:
www.kalundborg.dk

Skema 1.8.2

1. AKTIVITET
Opkvalificering. Ansatte.
2. MÅLGRUPPE FOR AKTIVITETEN
Ansatte.
3. KOMMUNE
Holbæk.
4. FORMÅL MED AKTIVITETEN
At udvikle og fastholde kompetencer for nøglepersonsuddannede medarbejdere.
5. BESKRIVELSE AF AKTIVITETEN
3-timers fyraftensmøde med et aktuelt emne for nøglepersonsuddannede medarbejdere, fx tegn på et for stort alkoholforbrug, alkoholrådgivningens arbejde, nye tiltag på området og gensidig inspiration.
6. ER AKTIVITETEN SAT I DRIFT I KOMMUNEN?
Ja.
7. KONTAKTOPPLYSNINGER TIL AFDELING I KOMMUNEN, DER KAN GIVE YDERLIGERE OPLYSNINGER
Hanna Vestenaa, tlf. 72 36 80 99, e-mail: have@holb.dk

Skema 1.9.1

1. AKTIVITET
Opkvalificering. Ansatte.
2. MÅLGRUPPE FOR AKTIVITETEN
Ansatte.
3. KOMMUNE
Holbæk.
4. FORMÅL MED AKTIVITETEN
At opkvalificere personale med borgerkontakt til at identificere borgere med et stor- eller skadeligt forbrug af alkohol.
5. BESKRIVELSE AF AKTIVITETEN
Ca. 80 medarbejdere tilbydes 2-dages-kurser i stil med COK-kurserne.
6. ER AKTIVITETEN SAT I DRIFT I KOMMUNEN?
Nej.
7. KONTAKTOPLYSNINGER TIL AFDELING I KOMMUNEN, DER KAN GIVE YDERLIGERE OPLYSNINGER
Hanna Vestenaa, tlf. 72 36 80 99, e-mail: have@holb.dk

Skema 1.9.2

1. AKTIVITET
Opkvalificering. Ansatte.
2. MÅLGRUPPE FOR AKTIVITETEN
Ansatte. Nøglepersoner.
3. KOMMUNE
Herlev.
4. FORMÅL MED AKTIVITETEN
At opdatere nøglepersonernes viden på alkoholområdet, øve samtalen om alkohol og informere nøglepersonerne om rådgivnings- og behandlingsmulighederne i kommunen.
5. BESKRIVELSE AF AKTIVITETEN
25 af Herlevs nøglepersoner har deltaget i opkvalificerende alkoholkurser: 'Hvordan håndterer vi alkoholproblemer på arbejdspladsen?'
6. ER AKTIVITETEN SAT I DRIFT I KOMMUNEN?
Ja.
7. KONTAKTOPLYSNINGER TIL AFDELING I KOMMUNEN, DER KAN GIVE YDERLIGERE OPLYSNINGER
Leder af Kagshuset, Michael Ries, e-mail: michael.ries@herlev.dk

2 Begrænsning af tilgængelighed af alkohol i kommunen

Begrænsning af tilgængelighed af alkohol i kommunen, eksempelvis for alkoholudskænkning ved unges fester på kommunens ejendom og ansvarsfuld udskænkning i forbindelse med alkoholbevillinger

Afsnittet indeholder eksempler på følgende indsatser:

- Skolen, side 10-12
 - Alkoholpolitikker
 - Forældreaftaler
- Ungdomsuddannelserne, side 13
 - Alkoholpolitikker
- Ansvarlig udskænkning, side 13-17

Skema 2.10.1

1. AKTIVITET
Udarbejdelse af alkoholpolitik i skolen.
2. MÅLGRUPPE FOR AKTIVITETEN
Institutioner. Skoler. Medarbejdere i kommunen, der arbejder med unge, folkeskoleledere og -lærere, skolebestyrelsesmedlemmer, elevrådsmedlemmer og sundhedsplejersker.
3. KOMMUNE
Sorø.
4. FORMÅL MED AKTIVITETEN
At udbrede viden om vaner og alkoholkultur blandt de unge. Konferencen skal give deltagerne input til at udforme lokale, nutidige alkoholpolitikker og generere idéer til, hvordan vi som samfund undgår, at de unge får uheldige alkoholvaner. Målet er at udsætte de unges alkoholdebut og nedbringe forbruget af alkohol.
5. BESKRIVELSE AF AKTIVITETEN
Skolekonferencen foregår en aften, og sætter fokus på unge og alkohol. Der præsenteres nye forskningsresultater fra fokusgruppeinterviews afholdt på 3 folkeskoler, hvor emnet er de unges festkultur og forhold til alkohol.
6. ER AKTIVITETEN SAT I DRIFT I KOMMUNEN?
Nej.
7. KONTAKTOPPLYSNINGER TIL AFDELING I KOMMUNEN, DER KAN GIVE YDERLIGERE OPLYSNINGER
E-mail: asni@soroe.dk

Skema 2.10.2

1. AKTIVITET
Udarbejdelse af alkoholpolitik i skolen.
2. MÅLGRUPPE FOR AKTIVITETEN
Skolen. Folkeskolens ledelse, lærere og forældre.
3. KOMMUNE
Holbæk.
4. FORMÅL MED AKTIVITETEN
At alle voksne omkring børnene har indsigt i problematikken vedr. unge og alkohol mhp at udvikle alkoholpolitik.
5. BESKRIVELSE AF AKTIVITETEN
En skolekonference hvor der er oplæg om resultat af undersøgelsen 'Unge og alkohol', oplæg om at udvikle alkoholpolitik og drøftelse i mindre grupper om 'Unge og alkohol'.
6. ER AKTIVITETEN SAT I DRIFT I KOMMUNEN?
Nej.
7. KONTAKTOPPLYSNINGER TIL AFDELING I KOMMUNEN, DER KAN GIVE YDERLIGERE OPLYSNINGER
Hanna Vestenaa, tlf. 72 36 80 99, e-mail: have@holb.dk
8. LINKS TIL RELEVANTE MATERIALER, FOLDERE MV.:
Der er udviklet følgende foldere: Der er udviklet følgende pjecer: Inspiration til udformning af lokal alkoholpolitik, Kender du nogen, der er kommet til at drikke for meget – til forældre og ansatte, Erdu påvirket, bliver dit barn påvirket – beskriver hvad alkohol betyder for barnet, Ansatte kan få Akut Hjælp i form af vejledning fra Misbrugscentret.

Skema 2.11.1

1. AKTIVITET
Udarbejdelse af alkoholpolitikker på skoler, uddannelsesinstitutioner og andre steder for unge.
2. MÅLGRUPPE FOR AKTIVITETEN
Skoler, uddannelsesinstitutioner. Ledere og medarbejder med kontakt til unge på ungdomsuddannelser, ungdomsskolen, i kommunen, på praktiksteder m.v. Unge på ovennævnte uddannelser og praktiksteder.
3. KOMMUNE
Kolding.
4. FORMÅL MED AKTIVITETEN
At skabe sunde rammer for unge mellem 16 og 25 år.
5. BESKRIVELSE AF AKTIVITETEN
'Unge Sundhed og Trivsel' er et samarbejde mellem aktører, der har med de unge at gøre om at skabe sunde rammer for de unge og dermed sikre bedre trivsel og højere gennemførelsesgrad af uddannelser. Der skal udarbejdes politikker og handleplaner samt uddannes sundhedsnøglepersoner blandt personalet. Desuden skal de unge involveres gennem sundhedscamps. Der arbejdes ud fra KRAM-faktorerne + seksuel sundhed. Projektet kører 2011-2014.
6. ER AKTIVITETEN SAT I DRIFT I KOMMUNEN?
Nej.
7. KONTAKTOPPLYSNINGER TIL AFDELING I KOMMUNEN, DER KAN GIVE YDERLIGERE OPLYSNINGER
Afdeling for Sundhedsfremme og Forebyggelse, teamleder Lone Christensen, tlf. 79 79 72 48.

Skema 2.11.2

1. AKTIVITET
Udarbejdelse af lokal alkoholpolitik for skoler.
2. MÅLGRUPPE FOR AKTIVITETEN
Institutioner. Skoler. Skolebestyrelser, lærere, elevrådsformænd, skoleledere, leder af sundhedspleje, skole-sundhedspleje og SSP.
3. KOMMUNE
Kalundborg.
4. FORMÅL MED AKTIVITETEN
- At udbrede viden om vaner og alkoholkultur blandt de unge. - At give deltagerne input til at udforme lokale nutidige alkoholpolitikker og generere idéer til, hvordan vi kan undgå de unge får uheldige alkoholvaner.
5. BESKRIVELSE AF AKTIVITETEN
Halvdagskonference i samarbejde med Holbæk og Sorø kommuner med belysning af følgende emner: Stabilitet og forandringer i unges alkoholkultur – med udgangspunkt i nyligt afholdte fokusgruppeinterviews med unge fra de tre kommuner. Hvordan starter man processen omkring en ny alkoholpolitik, og hvem kan/skal inddrages? I forbindelse med skolekonferencen har de tre samarbejdskommuner indgået et samarbejde med Center for Rusmiddelforskning som har afholdt fokusgruppeinterviews med 9.klasser fra de tre kommuner som led i et forskningsprojekt om unges alkoholkultur.
6. ER AKTIVITETEN SAT I DRIFT I KOMMUNEN?
Ja.
7. KONTAKTOPPLYSNINGER TIL AFDELING I KOMMUNEN, DER KAN GIVE YDERLIGERE OPLYSNINGER
Jytte Larsen, tlf. 59 53 42 85, e-mail: jytte.larsen@kalundborg.dk
8. LINKS TIL RELEVANTE MATERIALER, FOLDERE MV.:
En overordnet vejledning beregnet på alle institutioner. Desuden har en række af skolerne deres politikker liggende på Skoleporten, som kan findes via kommunens hjemmeside.

Skema 2.12.1

1. AKTIVITET
Forældre aftaler i skolen.
2. MÅLGRUPPE FOR AKTIVITETEN
Skolen. Børn, forældre og lærere i folkeskolen.
3. KOMMUNE
Holstebro.
4. FORMÅL MED AKTIVITETEN
At sætte rammer for indtagelse af alkohol blandt elever, lærere og forældre i skoleregion.
5. BESKRIVELSE AF AKTIVITETEN
To forebyggelseskonsulenter afholder trivselsseminar på samtlige folkeskoler i kommunens 7. klasser hvert år. Temaet er trivsel og omhandler bl.a. oplæg om alkohol og andre rusmidler. Seminaret afsluttes torsdag aften med et oplæg for forældre om alkohol ift. forældre aftaler, politikker m.m.
6. ER AKTIVITETEN SAT I DRIFT I KOMMUNEN?
Ja.
7. KONTAKTOPPLYSNINGER TIL AFDELING I KOMMUNEN, DER KAN GIVE YDERLIGERE OPLYSNINGER
Alkoholkoordinator Chanette.vognsen@holstebro.dk 96114015 – Afdelingschef svend.ebbesen@holstebro.dk 96114014
8. LINKS TIL RELEVANTE MATERIALER, FOLDERE MV.:
Folder kan rekvireres ved henvendelse til alkoholkoordinator.

Skema 2.12.2

1. AKTIVITET
Forældre aftaler i skolen.
2. MÅLGRUPPE FOR AKTIVITETEN
Skolen. Børn og forældre i folkeskolen.
3. KOMMUNE
Holstebro.
4. FORMÅL MED AKTIVITETEN
- At hæve debutalderen for indtagelse af alkohol (delmål 3 i den alkoholpolitiske handleplan) 'Det gode liv – sjov uden alkohol'. - At skabe klare og tydelige holdninger og retningslinjer, så alkohol bliver noget, man tør tale om og sætte nogle grænser i forhold til.
5. BESKRIVELSE AF AKTIVITETEN
Samtlige 7. klasser på alle kommunens folkeskoler har et 4-dages trivselsseminar, hvor de arbejder med bl.a. emnet alkohol. Der afsluttes med en forældre aften med oplæg fra forebyggelseskonsulenter omhandler alkohol og andre rusmidler. Der lægges op til udarbejdelse af forældre-/klasse aftaler.
6. ER AKTIVITETEN SAT I DRIFT I KOMMUNEN?
Ja.
7. KONTAKTOPPLYSNINGER TIL AFDELING I KOMMUNEN, DER KAN GIVE YDERLIGERE OPLYSNINGER
Alkoholkoordinator Chanette.vognsen@holstebro.dk 96114015 – Afdelingschef svend.ebbesen@holstebro.dk 96114014
8. LINKS TIL RELEVANTE MATERIALER, FOLDERE MV.:
Holstebro Kommunes hjemmeside.

Skema 2.13.1

1. AKTIVITET
Udarbejdelse af alkoholpolitik ved ungdomsuddannelserne.
2. MÅLGRUPPE FOR AKTIVITETEN
Unge på ungdomsuddannelserne.
3. KOMMUNE
Aarhus.
4. FORMÅL MED AKTIVITETEN
At skabe debat og fokus på sund livsstil blandt elever på skoler og ungdomsuddannelser.
5. BESKRIVELSE AF AKTIVITETEN
Sammen med øvrige KRAM-koordinatorer sættes fokus på alkohol, og hvad et stort alkoholforbrug kan medføre af problemer. Oplæg verbalt og visuelt. Invitation sendes til ungdomsuddannelserne.
6. ER AKTIVITETEN SAT I DRIFT I KOMMUNEN?
Nej.
7. KONTAKTOPLYSNINGER TIL AFDELING I KOMMUNEN, DER KAN GIVE YDERLIGERE OPLYSNINGER
Alkoholkoordinator Bente Hvid, tlf. 29 20 44 41.

Skema 2.13.2

1. AKTIVITET
Ansvarlig udskænkning. Samarbejdsgruppe.
2. MÅLGRUPPE FOR AKTIVITETEN
Ungdomsuddannelserne.
3. KOMMUNE
Holbæk.
4. FORMÅL MED AKTIVITETEN
At skabe trygt natteliv på ungdomsuddannelserne.
5. BESKRIVELSE AF AKTIVITETEN
Målene for samarbejdet i Holbæk har været: - Fælles aftaler mellem kommune, politi og ungdomsuddannelsesinstitutionerne om alkohol og unge. - Fælles holdning blandt uddannelsesstederne til området omkring unge og alkohol. - Formidling af de fælles holdninger og aftaler. - At kommune, politi og uddannelsesinstitutionerne deler viden om de metoder, som virker i forhold til alkohol og unge. - At uddannelsesinstitutionerne i Holbæk Kommune har udarbejdet en alkoholpolitik inden udgangen af 2011. - At afprøve og udvikle nye metoder til at de unge har en ansvarlig adfærd med alkohol.
6. ER AKTIVITETEN SAT I DRIFT I KOMMUNEN?
Ja.
7. KONTAKTOPLYSNINGER TIL AFDELING I KOMMUNEN, DER KAN GIVE YDERLIGERE OPLYSNINGER
Helle Oldrup, tlf. 72 36 79 66, e-mail: heloj@holb.dk

Skema 2.14.1

1. AKTIVITET
Ansvarlig udskænkning. Samarbejdsgruppe.
2. MÅLGRUPPE FOR AKTIVITETEN
Politi, SSP, rådgivningscenter, sundhedsstab, Team, Kultur og Fritid, ungdomsuddannelser samt repræsentanter for restaurationsbranchen.
3. KOMMUNE
Kalundborg.
4. FORMÅL MED AKTIVITETEN
At skabe et trygt festmiljø via samarbejde mellem de mange interessenter på tværs af interesser og mål.
5. BESKRIVELSE AF AKTIVITETEN
Der er nedsat en samarbejdsgruppe, som skal mødes 1-2 gange årligt og drøfte relevante problematikker og løsningsmuligheder. Gruppen er sammensat af repræsentanter for politi, SSP, rådgivningscenter, sundhedsstab, Team, Kultur og Fritid, ungdomsuddannelser samt restaurationsbranchen.
6. ER AKTIVITETEN SAT I DRIFT I KOMMUNEN?
Ja.
7. KONTAKTOPPLYSNINGER TIL AFDELING I KOMMUNEN, DER KAN GIVE YDERLIGERE OPLYSNINGER
Jytte Larsen, tlf. 59 53 42 85, e-mail: jytte.larsen@kalundborg.dk

Skema 2.14.2

1. AKTIVITET
Ansvarlig udskænkning. Samarbejde, kurser og alkoholpolitikker.
2. MÅLGRUPPE FOR AKTIVITETEN
Ansatte i politi, kommune, restaurationsbranchen og taxa.
3. KOMMUNE
Herning.
4. FORMÅL MED AKTIVITETEN
• At sikre et trygt natteliv for borgere i alle aldre ved at etablere et tæt samarbejde mellem politi, kommune, restauratører og taxa. • At opnå reduktion i antallet af voldssager og alkoholrelaterende ulykker og skader samt reduktion i tilfælde med overdreven beruselse og brug af euforiserende stoffer. • At sikre, at der ikke serveres alkohol for mindreårige.
5. BESKRIVELSE AF AKTIVITETEN
Trygt natteliv med ansvarlig udskænkning. Aktiviteter: 1. Samarbejde mellem politi, kommune, restauratører og taxa 2. Vedligeholde og udvikle samarbejdet med Samarbejdsgruppen for 'Trygt Natteliv' (uddannelsesinstitutioner, foreninger, natteravne og taxa) 3. Fokus på ansvarlig udskænkning 4. Kurser og undervisning for restauratører og medarbejdere 5. Alkohol- og stofpolitik på udskænkningstederne.
6. ER AKTIVITETEN SAT I DRIFT I KOMMUNEN?
Ja.
7. KONTAKTOPPLYSNINGER TIL AFDELING I KOMMUNEN, DER KAN GIVE YDERLIGERE OPLYSNINGER
SSP-konsulent Bjarne Rosendal, tlf. 96 28 70 04, e-mail sklbr@herning.dk Alkoholkonsulent Lisbeth Vandborg, tlf. 96 28 59 57, e-mail shalv@herning.dk

Skema 2.15.1

1. AKTIVITET
Ansvarlig udskænkning. Restaurationsplan.
2. MÅLGRUPPE FOR AKTIVITETEN
Restauratører, chauffører og andre professionelle aktører i festmiljøet. Politiet og ansatte i kommunen.
3. KOMMUNE
Sorø.
4. FORMÅL MED AKTIVITETEN
• At skabe åbenhed omkring alkohol – så det er naturligt at tale om brug/storforbrug. • At informere om de problemer, som et alkoholforbrug kan medføre. • At sænke det gennemsnitlige alkoholforbrug. • At hæve de unges alkoholdebutalder. • At fremme mere sikkert festmiljø med 'Ansvarlig udskænkning'.
5. BESKRIVELSE AF AKTIVITETEN
Udarbejdelse af restaurationsplan: I samarbejde med bevillingsnævn og politi er der udviklet en restaurationsplan med et forebyggende og sundhedsfremmende sigte i forhold til alkohol. Det betyder bl.a., at der ikke må anvendes aggressiv markedsføring af alkohol – navnlig ikke over for unge – og at personalet har modtaget instruktioner om ansvarlig udskænkning – dvs. at der ifølge lovens krav ikke udskænkes til unge under 18 år, og at der ikke udskænkes til gæster, der vurderes at være berusede.. Restaurationsplanen sætter de overordnede rammer for alkoholbevilling og giver information til bevillingsansøgere. Planen er udviklet med den hensigt at forebygge hård udskænkning.
6. ER AKTIVITETEN SAT I DRIFT I KOMMUNEN?
Ja.
7. KONTAKTOPLYSNINGER TIL AFDELING I KOMMUNEN, DER KAN GIVE YDERLIGERE OPLYSNINGER
E-mail: asni@soroe.dk
8. LINKS TIL RELEVANTE MATERIALER, FOLDERE MV.:
www.soroe.dk/Restaurationsplan

Skema 2.15.2

1. AKTIVITET
Ansvarlig udskænkning. Uddannelse af udskækningspersonale.
2. MÅLGRUPPE FOR AKTIVITETEN
Restauratører m.fl.
3. KOMMUNE
Bornholm.
4. FORMÅL MED AKTIVITETEN
At restauratører og andet udskækningspersonale i kommunen kvalificeres til at indgå som en aktiv del i arbejdet for mindre vold i projektet Ansvarlig udskænkning.
5. BESKRIVELSE AF AKTIVITETEN
Uddannelsen har fokus på, hvordan der gennem dialog og samarbejde mellem festmiljøets parter kan skabes gode rammer for de unges færden i nattelivet, dvs. øget ansvarlighed, mindre vold og større tryghed. Kursisterne undervises i ungekultur, alkohol og rusmidler i nattelivet, kommunikation og konflikthåndtering, alkohol- og stofpolitik som værktøj til at sikre ansvarlig udskænkning samt alkoholens ansigt på skadestuen. Uddannelsen gennemgår også, hvordan man kan arbejde med ansvarlig udskænkning og konflikthåndtering i praksis. Der samarbejdes med lokale konsulenter, politi, skadestue og Campus Bornholm. I alt ca. 60 restauratører og andet udskækningspersonale har gennemgået kurset.
6. ER AKTIVITETEN SAT I DRIFT I KOMMUNEN?
Nej, men er planlagt sat i drift i 2012.
7. KONTAKTOPLYSNINGER TIL AFDELING I KOMMUNEN, DER KAN GIVE YDERLIGERE OPLYSNINGER
Konsulent Marianne Steenstrup Svendsen, tlf. 56 92 12 96, e-mail: socialogsundhed@brk.dk
8. LINKS TIL RELEVANTE MATERIALER, FOLDERE MV.:
http://www.brk.dk/EverestInet/showdoc.asp?id=111108161157&type=doc&pdf=true

Skema 2.16.1

1. AKTIVITET
Ansvarlig udskænkning. Uddannelse af udskækningspersonale.
2. MÅLGRUPPE FOR AKTIVITETEN
Restauratører, diskoteksejere, dørmænd og andre medarbejdere i festmiljøet.
3. KOMMUNE
Kalundborg.
4. FORMÅL MED AKTIVITETEN
At give restauratører, diskoteksejere, dørmænd og andre medarbejdere i festmiljøet færdighed i at forbygge og løse konflikter.
5. BESKRIVELSE AF AKTIVITETEN
Konflikthåndtering. Kursus/temaaftenen med information om metoden 'Ansvarlig udskænkning'. Jura. Forebyggelse af konflikter, dialog. Når konflikten er opstået: Hvorfor sker det? Signaler og kropssprog. Værktøjer til nedtrapning af konflikter med praktiske eksempler. Efter konflikten: Bearbejdning og træning. Oplægsholdere er ekstern konfliktrådgiver samt lokal politileder og projektkoordinator. Kurset henvender sig til udskækningspersonale og bestyrere/ejere på udskækningssteder i Kalundborg Kommune. Ungdomsuddannelserne i Kalundborg Kommune.
6. ER AKTIVITETEN SAT I DRIFT I KOMMUNEN?
Nej.
7. KONTAKTOPPLYSNINGER TIL AFDELING I KOMMUNEN, DER KAN GIVE YDERLIGERE OPLYSNINGER
Jytte Larsen, tlf. 59 53 42 85, e-mail: jytte.larsen@kalundborg.dk
8. LINKS TIL RELEVANTE MATERIALER, FOLDERE MV.:
Program for temaaften om konflikthåndtering for bevillingshavere og deres ansatte.

Skema 2.16.2

1. AKTIVITET
Ansvarlig udskænkning. Uddannelse af udskækningspersonale.
2. MÅLGRUPPE FOR AKTIVITETEN
Restauratører og andre bevillingshavere.
3. KOMMUNE
Kolding.
4. FORMÅL MED AKTIVITETEN
At skabe samarbejde mellem bevillingshavere, politi og kommune om ansvarlig udskænkning.
5. BESKRIVELSE AF AKTIVITETEN
Sikker Sjøv: Halvdelen af 02- og 05-bevillingshaverne med personale deltog i et 24-timers kursus over 6 uger, hvor de netværkede med hinanden, politi, kommune, formanden for bevillingsnævnet, skadestuen, gadefejeren og taxi. Kurset handlede om alkohol, narko, alkoholpolitik, konflikthåndtering og samarbejde.
6. ER AKTIVITETEN SAT I DRIFT I KOMMUNEN?
Nej.
7. KONTAKTOPPLYSNINGER TIL AFDELING I KOMMUNEN, DER KAN GIVE YDERLIGERE OPLYSNINGER
Alkoholkoordinator Pia Baumgarten, tlf. 79 79 72 80.
8. LINKS TIL RELEVANTE MATERIALER, FOLDERE MV.:
http://www.kolding.dk/data/0070559.asp?sid=19725&uid=19739

Skema 2.17.1

1. AKTIVITET
Ansvarlig udskænkning. ID kort.
2. MÅLGRUPPE FOR AKTIVITETEN
Unge.
3. KOMMUNE
Holstebro.
4. FORMÅL MED AKTIVITETEN
Anvendelse af ID identifikation til at sikre lovlig udskænkning til unge.
5. BESKRIVELSE AF AKTIVITETEN
Gratis id-kort til de 16-årige. Brev sendes til de 16-årige i kommunen, som ved henvendelse i Borgerservice, kan få udstedt et gratis id-kort, som ellers koster 150 kr. Fremstilling af skilte med 'Ingen salg af alkohol til unge under 16', som hænger i alle detailbutikker i kommunen. Der sikres samarbejde om anvendelse af ID kort gennem Samarbejdsforum ift. 'Ansvarlig udskænkning': Direktør for handelsskolen, direktør for ungdomsskolen, SSP-konsulent, handelsstandschef, restauratører, alkoholkoordinator.
6. ER AKTIVITETEN SAT I DRIFT I KOMMUNEN?
Nej.
7. KONTAKTOPPLYSNINGER TIL AFDELING I KOMMUNEN, DER KAN GIVE YDERLIGERE OPLYSNINGER
Alkoholkoordinator, e-mail: chanette.vognsen@holstebro.dk
8. LINKS TIL RELEVANTE MATERIALER, FOLDERE MV.:
Holstebro Kommunes hjemmeside.

3 Frontpersonalets opgaver

Frontpersonales opgaver, dvs. at der i ansattes møde med borgerne rettes opmærksomhed på evt. alkoholproblemer. Frontpersonale er eksempelvis daginstitutionspersonale og sagsbehandlere.

Skema 3.18.1

1. AKTIVITET
Opkvalificering. Alle.
2. MÅLGRUPPE FOR AKTIVITETEN
Frontpersonale. Alle.
3. KOMMUNE
Svendborg.
4. FORMÅL MED AKTIVITETEN
At oplyse om alkohol og vejlede i samtaler med borgeren om eventuelle alkoholproblemer.
5. BESKRIVELSE AF AKTIVITETEN
Kurserne udbydes løbende internt, og alle medarbejdere i Svendborg Kommune har mulighed for at melde sig til. Indtil videre har 111 medarbejdere været på kurset, og der er planlagt fire undervisningsgange i efteråret 2011 med i alt 80 pladser. Kurset varer fire timer (samlet på en dag). Undervisningen varetages af eksterne alkohol-konsulenter. På kurset gennemgås fakta om alkohol og afhængighed, hvordan man opdager et alkoholproblem, børns signaler på alkoholproblemer i familien, hvordan man tager hul på samtalen, samt hvilke tilbud der kan henvises til.
6. ER AKTIVITETEN SAT I DRIFT I KOMMUNEN?
Ja.
7. KONTAKTOPPLYSNINGER TIL AFDELING I KOMMUNEN, DER KAN GIVE YDERLIGERE OPLYSNINGER
Sundhedsafdelingen, tlf. 62 23 40 25, e-mail: sundhed@svendborg.dk
8. LINKS TIL RELEVANTE MATERIALER, FOLDERE MV.:
http://intranet.svendborg.dk/files/Social%20og%20Sundhed/A-MED/Socialafdelingen/Handlevejledning%20Alkohol.pdf

Afsnittet indeholder eksempler på følgende indsatser:

- Opkvalificering, side 18-35
 - Alle
 - Børn og unge
 - Sundhedspleje
 - Jobcenter
 - Ældre
 - Nøglepersoner
 - Uddannelsesinstitutioner
- Handleguides, side 36-41
 - Alle
 - Jobcenter
 - Børn i familier med alkoholproblemer
 - Ældre
- Samarbejde med socialpsykiatrien, side 41.

Skema 3.18.2

1. AKTIVITET
Opkvalificering. Alle.
2. MÅLGRUPPE FOR AKTIVITETEN
Frontmedarbejdere. Alle. Nøglepersoner.
3. KOMMUNE
Holbæk.
4. FORMÅL MED AKTIVITETEN
At kommunale medarbejdere, der er uddannede nøglepersoner, kan tage den første samtale om alkohol med borgeren.
5. BESKRIVELSE AF AKTIVITETEN
1-dages-kursus hvor der trænes i samtaleteknik i forhold til alkohol.
6. ER AKTIVITETEN SAT I DRIFT I KOMMUNEN?
Nej.
7. KONTAKTOPPLYSNINGER TIL AFDELING I KOMMUNEN, DER KAN GIVE YDERLIGERE OPLYSNINGER
Hanna Vestenaa, tlf. 72 36 80 99, e-mail: have@holb.dk

Skema 3.19.1

1. AKTIVITET
Opkvalificering. Alle.
2. MÅLGRUPPE FOR AKTIVITETEN
Frontmedarbejdere. Alle.
3. KOMMUNE
Ærø.
4. FORMÅL MED AKTIVITETEN
At personalet kender tegn på alkoholmisbrug, kan tage kontakt til relevante tilbud om alkoholbehandling og kan håndtere dialogen med borgerne om alkohol.
5. BESKRIVELSE AF AKTIVITETEN
Kursus til kommunalt ansatte: Alle medarbejdere i kommunen har været på et 3-timers alkoholkursus. Har fået generel viden om alkohol, tegn på misbrug, hjælp til at indlede samtale omkring brug af alkohol samt viden om, hvilke steder borgerne kan modtage hjælp fra.
6. ER AKTIVITETEN SAT I DRIFT I KOMMUNEN?
Ja.
7. KONTAKTOPLYSNINGER TIL AFDELING I KOMMUNEN, DER KAN GIVE YDERLIGERE OPLYSNINGER
Jette Bernsen, e-mail: jsb@aeroekommune.dk
8. LINKS TIL RELEVANTE MATERIALER, FOLDERE MV.:
www.aeroekommune.dk/sundhed+og+sygdom

Skema 3.19.2

1. AKTIVITET
Opkvalificering. Alle.
2. MÅLGRUPPE FOR AKTIVITETEN
Frontmedarbejdere. Alle.
3. KOMMUNE
Kalundborg.
4. FORMÅL MED AKTIVITETEN
At skærpe opmærksomheden på tidlig indsats og give personalet redskaber til at handle i praksis.
5. BESKRIVELSE AF AKTIVITETEN
Sundhedsstyrelsens kursus 'Tidlig indsats – samtale om alkohol' samt interne kurser 'Samtalen om alkoholproblemer med fokus på tidlig opsporing'. 2-dages kursus med eksterne undervisere. Indhold: alkoholpolitik, alkoholproblemer, tidlig opsporing, samtaleøvelser, kommunens tilbud og samarbejdsmuligheder.
6. ER AKTIVITETEN SAT I DRIFT I KOMMUNEN?
Nej.
7. KONTAKTOPLYSNINGER TIL AFDELING I KOMMUNEN, DER KAN GIVE YDERLIGERE OPLYSNINGER
Jytte Larsen, tlf. 59 53 42 85, e-mail: jytte.larsen@kalundborg.dk
8. LINKS TIL RELEVANTE MATERIALER, FOLDERE MV.:
www.kalundborg.dk Se under Til borgeren – Sundhed og sygdom

Skema 3.20.1

1. AKTIVITET
Opkvalificering. Alle.
2. MÅLGRUPPE FOR AKTIVITETEN
Frontpersonale. Alle.
3. KOMMUNE
Bornholm.
4. FORMÅL MED AKTIVITETEN
• At kunne arbejde målrettet med forebyggelse af alkoholproblemer blandt kommunens borgere. • At sikre støtte og hjælp så tidligt som muligt til borgere med alkoholproblemer. • At kunne se signaler og sætte ord på en bekymring. • At kunne identificere og intervenere på en ansvarlig og respektfuld vis over for en borger med et alkoholproblem. • At kunne vejlede, støtte og henvise til professionel rådgivning/behandling.
5. BESKRIVELSE AF AKTIVITETEN
Der er afholdt tre enkeltstående kursusdage målrettet medarbejdere på hhv. børneområdet, voksenområdet og ældreområdet. Indhold: orientering om kommunens alkoholpolitiske målsætninger, alkoholkultur og hvorfor der er behov for en tidlig indsats, udvikling af et alkoholproblem, tegn og symptomer på storforbrug og afhængighed. Den nødvendige samtale i teori, men mest i praksis. Rådgivnings- og behandlingsmuligheder i Danmark. I kurserne er der samarbejdet med interne og eksterne konsulenter samt psykologer og skuespillere. Der er uddannet ca. 45 medarbejdere på de tre kursusdage.
6. ER AKTIVITETEN SAT I DRIFT I KOMMUNEN?
Nej.
7. KONTAKTOPPLYSNINGER TIL AFDELING I KOMMUNEN, DER KAN GIVE YDERLIGERE OPLYSNINGER
Konsulent Marianne Steenstrup Svendsen, tlf. 56 92 12 96, e-mail: socialogsundhed@brk.dk
8. LINKS TIL RELEVANTE MATERIALER, FOLDERE MV.:
http://www.brk.dk/EverestInet/showdoc.asp?id=111108160955&type=doc&pdf=true

Skema 3.20.2

1. AKTIVITET
Opkvalificering. Alle.
2. MÅLGRUPPE FOR AKTIVITETEN
Frontpersonale. Alle.
3. KOMMUNE
Ballerup og Herlev.
4. FORMÅL MED AKTIVITETEN
At give viden om alkoholområdet, øve samtalen om alkohol og gøre frontpersonalet opmærksom på, hvilke muligheder der er for at søge rådgivning og behandling i kommunen.
5. BESKRIVELSE AF AKTIVITETEN
Frontpersonalekurser med fokus på 'Alkohol – hvad kan du gøre?' Undervisningen blev varetaget af ledere af behandlingsinstitutionen i henholdsvis Ballerup og Herlev kommuner. Det gav mulighed for at diskutere lokale eller interne alkoholudfordringer efterfølgende. 122 ansatte fra Ballerup og Herlev har deltaget i de udbudte frontpersonalekurser.
6. ER AKTIVITETEN SAT I DRIFT I KOMMUNEN?
Ja.
7. KONTAKTOPPLYSNINGER TIL AFDELING I KOMMUNEN, DER KAN GIVE YDERLIGERE OPLYSNINGER
Ann Dorte; e-mail ada@balk.sk eller Brydehuset.dk Michael Ries, e-mail; michael.ries@herlev.dk eller herlev.dk/borger/sundhed-og-forebyggelse/rusmidler
8. LINKS TIL RELEVANTE MATERIALER, FOLDERE MV.:
http://www.brydehuset.dk/velkommen/informationsfolder.html

Skema 3.21.1

1. AKTIVITET
Opkvalificering. Alle.
2. MÅLGRUPPE FOR AKTIVITETEN
Frontmedarbejderer. Alle. Kommunalt ansatte politikere, beslutningstagere, medarbejdere på tværs af faggrupper.
3. KOMMUNE
Faxe.
4. FORMÅL MED AKTIVITETEN
At skabe viden om alkoholproblematik og alkoholprojektet hos politikere, beslutningstagere og medarbejdere.
5. BESKRIVELSE AF AKTIVITETEN
4 temadage med indhold vinklet efter deltagergruppen. Indhold: Hvilken indflydelse har forældres alkoholproblemer for forældre-barn relationen og børnenes udviklingsbetin- gelser? Hvordan taler vi med forældrene om deres alko- holforbrug? Hvor kan de få hjælp? Hvordan kan vi støtte børnene i det daglige? Hvilken behandlingsmæssig ind- sats er der brug for over for familierne? Hvordan samar- bejder vi omkring familierne? Har vi en alkoholpolitik? 1.dag: politikere og beslutningstagere. Indhold: generelt om alkoholproblematik, alkoholkultur, konsekvenser og økonomi. 2.dag: børnesagsbehandlere, familiekonsulenter/ familiebehandlere, PPR, SSP-konsulenter, job- og ydelsesafdelingerne. 3.dag: skoleledere, AKT-lærere, SFO-personale, SFO- ledere, lærere, sundheds-plejersker, SSP-lærere og distriktsteams. 4.dag: daginstitutionsledere, pædagoger og støttepædagoger.
6. ER AKTIVITETEN SAT I DRIFT I KOMMUNEN?
Nej.
7. KONTAKTOPPLYSNINGER TIL AFDELING I KOMMUNEN, DER KAN GIVE YDERLIGERE OPLYSNINGER
Tlf. 40 31 58 61, e-mail: lono@faxekommune.dk

Skema 3.21.2

1. AKTIVITET
Opkvalificering. Børn og unge. Screening.
2. MÅLGRUPPE FOR AKTIVITETEN
Frontpersonale i skoler.
3. KOMMUNE
Herning.
4. FORMÅL MED AKTIVITETEN
At monitorere unges alkoholvaner med henblik på fore- byggende indsatser.
5. BESKRIVELSE AF AKTIVITETEN
Systematisk samtale om rusmiddelforbrug og vaner i 9. klasse. Web-survey blandt 9. klasse om alkoholforbrug. Den kommunale børn-ungelæge foretager individuelt interview og web-survey blandt 9. klasse eleverne.
6. ER AKTIVITETEN SAT I DRIFT I KOMMUNEN?
Ja.
7. KONTAKTOPPLYSNINGER TIL AFDELING I KOMMUNEN, DER KAN GIVE YDERLIGERE OPLYSNINGER
Børn-ungelæge Mette Bloch-Nielsen, tlf. 96 28 65 79, e-mail bulmb@herning.dk

Skema 3.22.1

1. AKTIVITET
Opkvalificering. Børn og unge.
2. MÅLGRUPPE FOR AKTIVITETEN
Frontpersonale. Børn og unge. Personale med kontakt til børn, unge og småbørnsfamilier, samt ansatte med kontakt til aktører i festmiljøet.
3. KOMMUNE
Holstebro.
4. FORMÅL MED AKTIVITETEN
At opkvalificere nøglepersonsuddannelsen for frontmedarbejdere.
5. BESKRIVELSE AF AKTIVITETEN
Ca. 310 frontmedarbejdere blev i projekt 'Børn i familier med alkoholproblemer' uddannet som nøglepersoner. Herefter blev der afholdt et overbygningskursus for disse nøglepersoner, hvor ca. 100 deltog.
6. ER AKTIVITETEN SAT I DRIFT I KOMMUNEN?
Ja.
7. KONTAKTOPLYSNINGER TIL AFDELING I KOMMUNEN, DER KAN GIVE YDERLIGERE OPLYSNINGER
Alkoholkoordinator Chanette.vognsen@holstebro.dk 96114015 – Afdelingschef svend.ebbesen@holstebro.dk 96114014
8. LINKS TIL RELEVANTE MATERIALER, FOLDERE MV.:
Handlevejledning på www.sst.dk

Skema 3.22.2

1. AKTIVITET
Opkvalificering. Børn og unge.
2. MÅLGRUPPE FOR AKTIVITETEN
Frontpersonale. Børn. Ansatte i SFO og BFO.
3. KOMMUNE
Ballerup og Herlev.
4. FORMÅL MED AKTIVITETEN
• At give redskaber til at spotte alkoholproblemer i børnefamilier og viden om, hvordan børnene kan hjælpes. • At informere om, hvad der findes af rådgivnings- og behandlingsmuligheder i kommunen.
5. BESKRIVELSE AF AKTIVITETEN
Kursus for ansatte i Ballerup og Herlev kommuners SFO'er og BFO'er for at styrke deres viden om, hvordan de ansatte hjælper udsatte børn herunder børn i familier med alkoholproblemer. Derudover oplyses de ansatte om rådgivnings- og behandlingsmuligheder i de to kommuner. Ca. 45 ansatte i Herlev Kommunes SFO'er og Ballerup Kommunes BFO'er bliver uddannet.
6. ER AKTIVITETEN SAT I DRIFT I KOMMUNEN?
Nej.
7. KONTAKTOPLYSNINGER TIL AFDELING I KOMMUNEN, DER KAN GIVE YDERLIGERE OPLYSNINGER
SundhedsHuset Ballerup Kommune, Karin M. Larson, tlf. 44 77 26 07, e-mail: sundhedshuset@balk.dk

Skema 3.23.1

1. AKTIVITET
Opkvalificering. Børn og unge.
2. MÅLGRUPPE FOR AKTIVITETEN
Frontpersonale. Børn og unge. Ansatte i dagtilbud og skoler.
3. KOMMUNE
Billund.
4. FORMÅL MED AKTIVITETEN
At lære at afdække alkoholproblemer og håndtere alkoholproblematikker.
5. BESKRIVELSE AF AKTIVITETEN
Kursus af 1½ dags varighed. Ansatte i dagtilbud og skoler får redskaber til at genkende tegn på alkoholproblemer samt til at gennemføre den en samtale med borgeren herom. Desuden gives vejledning i at udarbejde lokale alkoholpolitikker og handleplaner. 25 personer skal tilbydes kurset.
6. ER AKTIVITETEN SAT I DRIFT I KOMMUNEN?
Nej.
7. KONTAKTOPLYSNINGER TIL AFDELING I KOMMUNEN, DER KAN GIVE YDERLIGERE OPLYSNINGER
Sundhedskoordinator Margit Stycke, tlf. 79 72 72 94, e-mail: mas@billund.dk
8. LINKS TIL RELEVANTE MATERIALER, FOLDERE MV.:
Folder om udarbejdelse af lokale politikker samt guide til den nødvendige samtale på kommunens hjemmeside.

Skema 3.23.2

1. AKTIVITET
Opkvalificering. Børn og unge.
2. MÅLGRUPPE FOR AKTIVITETEN
Frontpersonale. Børn og ungeområdet. Primært inden for børne- og ungeområdet.
3. KOMMUNE
Vejen.
4. FORMÅL MED AKTIVITETEN
At kvalificere medarbejderne til at få øje på alkohol-problemstillingen og efterfølgende handle herpå.
5. BESKRIVELSE AF AKTIVITETEN
Kursus af 1½ dags varighed. Kurset klæder medarbejderne på til at spotte alkoholproblematikker og giver redskaber til efterfølgende at reagere på disse ved samtaler. Desuden lægges der op til at der formuleres lokale alkoholpolitikker på de enkelte institutioner. Deltagere har været 20 medarbejdere fra dagpleje, børnehaver, skoletandpleje og skolesundhedsplejen.
6. ER AKTIVITETEN SAT I DRIFT I KOMMUNEN?
Ja.
7. KONTAKTOPLYSNINGER TIL AFDELING I KOMMUNEN, DER KAN GIVE YDERLIGERE OPLYSNINGER
Misbrugskonsulent Inga Jensen, tlf. 79 96 64 71, e-mail: inje@vejenkom.dk
8. LINKS TIL RELEVANTE MATERIALER, FOLDERE MV.:
Diverse guider på kommunens intranet.

Skema 3.24.1

1. AKTIVITET
Opkvalificering. Børn og unge.
2. MÅLGRUPPE FOR AKTIVITETEN
Frontmedarbejder. Børn og unge.
3. KOMMUNE
Kolding.
4. FORMÅL MED AKTIVITETEN
At klæde frontmedarbejdere på børneområdet på til at spotte og hjælpe børn i familier med alkoholproblemer.
5. BESKRIVELSE AF AKTIVITETEN
Ansatte i daginstitutioner, skoler + SFO'er er blevet tilbudt et 4-timers-kursus i BIFA. ca. 180 medarbejdere er uddannet. Sundhedsplejerskerne har modtaget 4 timers undervisning. Alle AKT-lærere har modtaget 3 timers undervisning. Alle medarbejdere i PPR har modtaget 2 timers undervisning. Ca. 20 sundhedskontaktlærerne bliver uddannet i nov. 2012. Alle dagplejere i Kolding og Fredericia kommuner modtager 2 timers undervisning (2010-2012). Der er 510 dagplejere i Kolding Kommune. Alle dagplejekonsulenter har modtaget 1½ times undervisning.
6. ER AKTIVITETEN SAT I DRIFT I KOMMUNEN?
Ja.
7. KONTAKTOPLYSNINGER TIL AFDELING I KOMMUNEN, DER KAN GIVE YDERLIGERE OPLYSNINGER
Alkoholbehandlingen. Alkoholbehandlingsleder Anette Rasmussen. tlf. 79 79 76 00.
8. LINKS TIL RELEVANTE MATERIALER, FOLDERE MV.:
http://www.kolding.dk/data/0070105.asp?sid=19725&uid=19739

Skema 3.24.2

1. AKTIVITET
Opkvalificering. Børn og unge. Netværksmøder.
2. MÅLGRUPPE FOR AKTIVITETEN
Frontpersonale. Børn og unge. Nøglepersoner.
3. KOMMUNE
Kolding.
4. FORMÅL MED AKTIVITETEN
At opretholde og udvikle de kompetencer, som frontpersonalet har fået via kurserne og sikre, at medarbejderne bruger deres kompetencer vedr. BIFA.
5. BESKRIVELSE AF AKTIVITETEN
Netværk for frontpersonale på børne-ungeområdet. Der afholdes 1-2 årlige netværksmøder for personale, der har modtaget undervisning enten i dette projekt eller i BIFA Pia skriv teksten ud – andre forstår ikke hvad BIFA er -projektet. Møderne varer 2-3 timer. Alkoholkoordinator og børnefamiliefaglig behandler deltager i møderne.
6. ER AKTIVITETEN SAT I DRIFT I KOMMUNEN?
Nej.
7. KONTAKTOPLYSNINGER TIL AFDELING I KOMMUNEN, DER KAN GIVE YDERLIGERE OPLYSNINGER
Alkoholbehandlingsleder Anette Rasmussen, tlf. 79 79 76 00.
8. LINKS TIL RELEVANTE MATERIALER, FOLDERE MV.:
http://www.kolding.dk/data/0070105.asp?sid=19725&uid=19739

Skema 3.25.1

1. AKTIVITET
Opkvalificering. Børn og unge. Nøglepersonnetværk.
2. MÅLGRUPPE FOR AKTIVITETEN
Frontmedarbejdere. Børn og unge.
3. KOMMUNE
Faxe.
4. FORMÅL MED AKTIVITETEN
At yde en tidlig indsats i forhold til identifikation af, samtalen med og viderehenvisning af familier, hvor alkohol fylder for meget.
5. BESKRIVELSE AF AKTIVITETEN
Uddannelse af alkoholnøglepersoner på børne-familieområdet. Nøglepersonnetværket arbejder målrettet for, at børn der vokser op i familier med alkoholproblemer får hjælp og støtte ved at have fokus på alkoholproblemer i hjemmet. Dertil at fagpersoner, der arbejder med børn og unge i det daglige, tilføjes viden om alkoholproblemer i familier, hvordan familierne identificeres, hvordan bekymringen italesættes, og hvor de henvises videre til. Opgaver bl.a.: konsulentfunktion, formidling af viden om alkohol, telefonvejledning (også anonymt), vejledning om alkohols betydning for børn og netværk, vejledning i alkoholpolitik, dialog, etablering af modelinstitutioner (kommune fyrtårn på alkoholområdet), evaluering, mødeindkaldelse, tovholderfunktion. Deltagere Netværket består af 7-8 personer.
6. ER AKTIVITETEN SAT I DRIFT I KOMMUNEN?
Ja.
7. KONTAKTOPPLYSNINGER TIL AFDELING I KOMMUNEN, DER KAN GIVE YDERLIGERE OPLYSNINGER
Daginstitution: Katja Schou Rasmussen, e-mail: kasr@faxekommune.dk Sagsbehandler Børn & Unge: Camilla Semlov, e-mail: caseb@faxekommune.dk Sundhedsplejen: Anette Høj Borrell, e-mail: anbo@faxekommune.dk

Skema 3.25.2

1. AKTIVITET
Opkvalificering. Børn og unge. Nøglepersonnetværk.
2. MÅLGRUPPE FOR AKTIVITETEN
Børn og unge. Frontmedarbejdere i modelinstitution.
3. KOMMUNE
Faxe.
4. FORMÅL MED AKTIVITETEN
At etablere et 'flagskib' på alkoholområdet og tidlig indsats i en daginstitution, som gør sig erfaringer, som kommunens øvrige institutioner kan drage nytte af.
5. BESKRIVELSE AF AKTIVITETEN
Modelinstitution på alkoholområdet (Terslev Børnehus). Faxe Kommune sætter fokus på tidlig indsats i forhold til borgere og familier med alkoholproblemer. På daginstitutionsområdet skal der arbejdes med dette, idet Terslev Børnehus bliver kommunens 'pilotinstitution'. Daginstitutionen skal være med til at finde ud af, på hvilken måde disse familier kan identificeres og motiveres til behandling via institutionen. Indhold: Opkvalificering af hele medarbejderstaben over 2-3 dage om 'børn i familier med alkoholproblemer' og samtale med forældre om alkohol. Udarbejdelse af en 'Ansvarlig alkoholpraksis' i Terslev Børnehus. Som startskud afholdes en temadag, hvor en børnekonsulent underviser om alkoholproblematik, tegn og signaler, samtale om alkohol, støtte til børn i familier med alkoholproblemer m.v. Der vil senere komme opfølgning i form af 1-2 temadage, hvor fokus ligger på samtalen med forældre om alkohol. Hvad siger man? Hvordan? Der vil være samtaletræning.
6. ER AKTIVITETEN SAT I DRIFT I KOMMUNEN?
Ja.
7. KONTAKTOPPLYSNINGER TIL AFDELING I KOMMUNEN, DER KAN GIVE YDERLIGERE OPLYSNINGER
Terslev Børnehus, Katja Schou Rasmussen, e-mail: kasr@faxekommune.dk
8. LINKS TIL RELEVANTE MATERIALER, FOLDERE MV.:
http://terslevboernehus.faxekommune.dk/

Skema 3.26.1

1. AKTIVITET
Opkvalificering. Sundhedspleje.
2. MÅLGRUPPE FOR AKTIVITETEN
Frontpersonale. Sundhedspleje.
3. KOMMUNE
Holstebro.
4. FORMÅL MED AKTIVITETEN
At give viden om alkohol og tidlig indsats heriblandt træning i samtalen om alkohol.
5. BESKRIVELSE AF AKTIVITETEN
Kursus for personalet i sundhedsplejen, ca. 20 personer. Undervisning i viden om alkohol, hvordan ser man signaler på et alkoholproblem, hvordan italesætter man det m.m. Herefter har man i det anvendte journalsystem indsat spørgsmål om alkohol, så der systematisk bliver spurgt til det. Et tretimers opsamlingskursus er siden afholdt: Hvordan er status på at spørge til alkohol? Har man opfanget flere med alkoholproblemer, og er det sket tidligere?
6. ER AKTIVITETEN SAT I DRIFT I KOMMUNEN?
Ja.
7. KONTAKTOPPLYSNINGER TIL AFDELING I KOMMUNEN, DER KAN GIVE YDERLIGERE OPLYSNINGER
Sundhedsplejerske Nina Elkjær, e-mail: Nina.elkjaer@holstebro.dk

Skema 3.26.2

1. AKTIVITET
Opkvalificering. Sundhedspleje.
2. MÅLGRUPPE FOR AKTIVITETEN
Frontpersonale. Sundhedsplejersker.
3. KOMMUNE
Herning.
4. FORMÅL MED AKTIVITETEN
At sundhedsplejersken systematisk spørger ind til forældres alkoholvaner ved besøg i familien At sundhedsplejersken har en naturlig plads i arbejdet med at forebygge og afhjælpe danskernes store alkoholforbrug.
5. BESKRIVELSE AF AKTIVITETEN
Systematisk alkoholsamtale i sundhedsplejen: Herning Kommunes 24 sundhedsplejersker gennemgår et kursusforløb for at blive klædt på til at spørge systematisk ind til familiers alkoholvaner. Kurset er på 3 dage og har titlen 'Når mor og far drikker'. Indhold: Alkohol påvirker hele familien. Signaler på alkoholproblemer. Tør jeg sige det til forældrene? Hvordan? Derefter en kursusdag i 'Den nødvendige samtale'. Arbejde med barrierer. Samtaleredskaber. Spørgeguide.
6. ER AKTIVITETEN SAT I DRIFT I KOMMUNEN?
Planlagt idriftsat nov./dec. 2011.
7. KONTAKTOPPLYSNINGER TIL AFDELING I KOMMUNEN, DER KAN GIVE YDERLIGERE OPLYSNINGER
Leder af sundhedsplejen Heidi Dinesen, tlf. 96 28 65 59, e-mail: suphd@herning.dk

Skema 3.27.1

1. AKTIVITET
Opkvalificering. Jobcenter.
2. MÅLGRUPPE FOR AKTIVITETEN
Frontpersonale. Jobcenter og arbejdsmarked.
3. KOMMUNE
Billund.
4. FORMÅL MED AKTIVITETEN
At kvalificere medarbejdere i arbejdsmarkedsafdelingen til at afdække og handle hensigtsmæssigt på alkoholproblemer hos borgere.
5. BESKRIVELSE AF AKTIVITETEN
25 medarbejdere i arbejdsmarkedsafdelingen kvalificeres til at afdække og efterfølgende handle på alkoholproblematikker blandt afdelingens klienter. Desuden skal kurset starte et forløb op, hvor der udarbejdes sagsgangsbeskrivelser om problemstillingen for både medarbejdere og klienter.
6. ER AKTIVITETEN SAT I DRIFT I KOMMUNEN?
Nej.
7. KONTAKTOPPLYSNINGER TIL AFDELING I KOMMUNEN, DER KAN GIVE YDERLIGERE OPLYSNINGER
Sundhedskoordinator Margit Stycke, tlf 79 72 72 94, e-mail: mas@billund.dk

Skema 3.27.2

1. AKTIVITET
Opkvalificering. Jobcenter.
2. MÅLGRUPPE FOR AKTIVITETEN
Frontpersonale. Jobcentret.
3. KOMMUNE
Vejen.
4. FORMÅL MED AKTIVITETEN
At klæde jobcentrets medarbejdere på til at se, når der er tegn på et for stort alkoholforbrug hos en borger – og efterfølgende handle på iagttagelserne.
5. BESKRIVELSE AF AKTIVITETEN
Alkohol – hvordan spottes og håndteres problemet. Undervisning i at se, når der er tegn på et alkoholproblem hos en borger, og redskaber til at handle hensigtsmæssigt på det. Desuden vejledning og materiale til udarbejdelse af alkoholpolitik for afdelingen. 25 personer har fuldført kurset.
6. ER AKTIVITETEN SAT I DRIFT I KOMMUNEN?
Ja.
7. KONTAKTOPPLYSNINGER TIL AFDELING I KOMMUNEN, DER KAN GIVE YDERLIGERE OPLYSNINGER
Misbrugskonsulent Inga Jensen, tlf. 79 96 64 71, e-mail: inje@vejenkom.dk
8. LINKS TIL RELEVANTE MATERIALER, FOLDERE MV.:
Diverse guider på kommunens intranet.

Skema 3.28.1

1. AKTIVITET
Opkvalificering. Jobcenter. Nøgelpersonnetværk.
2. MÅLGRUPPE FOR AKTIVITETEN
Frontpersonale. Jobcenter. Nøgelpersoner.
3. KOMMUNE
Kolding.
4. FORMÅL MED AKTIVITETEN
At gøre sundhedsnøgelpersonerne i stand til at tale om alkohol med de unge, de møder.
5. BESKRIVELSE AF AKTIVITETEN
Sundhedsnøgelpersoner blandt personalet på jobcenteret: Der er uddannet 7 sundhedsnøgelpersoner, som har aktiviteter til unge under 30 år i matchgruppe 2. Deltagerne har fået 8 timers undervisning om alkohol, myter + fakta, samtalen med de unge om deres alkoholforbrug og evne til at gennemføre en uddannelse, etc.
6. ER AKTIVITETEN SAT I DRIFT I KOMMUNEN?
Nej.
7. KONTAKTOPLYSNINGER TIL AFDELING I KOMMUNEN, DER KAN GIVE YDERLIGERE OPLYSNINGER
Underviser, projektmedarbejder, alkoholbehandler Trine Zielke, tlf. 79 79 76 00.

Skema 3.28.2

1. AKTIVITET
Opkvalificering. Ældre. Handlevejledning.
2. MÅLGRUPPE FOR AKTIVITETEN
Frontpersonale med kontakt til ældre.
3. KOMMUNE
Aarhus.
4. FORMÅL MED AKTIVITETEN
• At etablere en strategi for deltagerens håndtering af et bekymrende alkoholforbrug. • At skabe en ramme for handleplaner og implementering af disse. • At skabe vidensdeling og danne netværk. • At give viden om alkohol og sætte det på dagsordenen i omsorgssektoren. • At der handles på en borgers problematiske forbrug af alkohol.
5. BESKRIVELSE AF AKTIVITETEN
Projektet arbejder på information til borgerne samt opkvalificering og handlevejledning til frontpersonale i ældreplejen?. Der fokuseres på viden om alkohol, holdninger til borgerens alkoholindtag og udvikling af konkrete handlevejledninger i forhold til at håndtere situationer, hvor borgerens alkoholindtag forhindrer eller besværliggør opgaveløsning i plejen. Der udarbejdes en folder til ældre borgere om aldre og alkohol., Opkvalificering af personalet: Medarbejdere deltager i Sundhedsstyrelsens kursus i 'tidlig opsporing'. Disse medarbejdere skal efter deltagelse kunne være ressourcemedarbejdere for resten af personalet på deres arbejdsplads. Der er p.t. involveret 36 personer i projektet. 23 sosu-assistenten/hjælpere/sygeplejersker var deltagere til Sundhedsstyrelse kurset 'Tidlig indsats herunder samtalen om alkohol'. Der er samarbejde med alkoholbehandling, juridisk afdeling, Arbejdsmiljø, kommunikationsafdelingen, forskellige lokalcentre og hjemmeplejen.
6. ER AKTIVITETEN SAT I DRIFT I KOMMUNEN?
Nej.
7. KONTAKTOPLYSNINGER TIL AFDELING I KOMMUNEN, DER KAN GIVE YDERLIGERE OPLYSNINGER
Alkoholkoordinator Bente Hvid, tlf. 29 20 44 41.

Skema 3.29.1

1. AKTIVITET
Opkvalificering. Ældre.
2. MÅLGRUPPE FOR AKTIVITETEN
Frontpersonale. Ældre. Ansatte med kontakt til ældre.
3. KOMMUNE
Kolding.
4. FORMÅL MED AKTIVITETEN
At medarbejderne tilegner sig viden om opsporing og tidlig indsats over for ældre med alkoholproblemer.
5. BESKRIVELSE AF AKTIVITETEN
Kursus for medarbejdere der varetager forebyggende hjemmebesøg for +75-årige. COK kursus i opsporing og tidlig indsats.
6. ER AKTIVITETEN SAT I DRIFT I KOMMUNEN?
Nej.
7. KONTAKTOPLYSNINGER TIL AFDELING I KOMMUNEN, DER KAN GIVE YDERLIGERE OPLYSNINGER
Alkoholkoordinator Pia Baumgarten. tlf 79797425

Skema 3.29.2

1. AKTIVITET
Opkvalificering. Ældre.
2. MÅLGRUPPE FOR AKTIVITETEN
Frontmedarbejdere med kontakt til ældre.
3. KOMMUNE
Vejen.
4. FORMÅL MED AKTIVITETEN
At klæde medarbejderne på til at se tegn på alkoholproblemer hos en ældre og give dem redskaber til at handle på denne iagttagelse.
5. BESKRIVELSE AF AKTIVITETEN
Kurset 'Alkohol – hvordan spottes og håndteres problemet?' er rettet mod medarbejdere fra forskellige institutioner i kommunen. Deltagerne bliver uddannet i at få øje på alkoholproblematikker og får redskaber til at handle aktivt på disse. Desuden udveksler deltagerne erfaringer og får hjælp til at udarbejde lokale alkoholpolitikker.
6. ER AKTIVITETEN SAT I DRIFT I KOMMUNEN?
Ja.
7. KONTAKTOPLYSNINGER TIL AFDELING I KOMMUNEN, DER KAN GIVE YDERLIGERE OPLYSNINGER
Misbrugskonsulent Inga Jensen, tlf. 79 96 64 71, e-mail: inje@vejenkom.dk
8. LINKS TIL RELEVANTE MATERIALER, FOLDERE MV.:
Relevante guider på kommunens intranet.

Skema 3.30.1

1. AKTIVITET
Opkvalificering. Ældre.
2. MÅLGRUPPE FOR AKTIVITETEN
Frontpersonale. Ældre. Personale i hjemmepleje og plejecentre.
3. KOMMUNE
Holstebro.
4. FORMÅL MED AKTIVITETEN
At opkvalificere personalet i hjemmepleje og på plejecentre ift. viden om problematisk alkoholforbrug og samtalen med borgeren herom.
5. BESKRIVELSE AF AKTIVITETEN
Et heldags kompetenceudviklingskursus er afholdt for ca. 90 frontmedarbejdere ift. viden om alkohol, tegn og signaler på et problematisk forbrug/afhængighed samt samtaleteknikker til kort intervention. Herefter har alkoholkoordinatoren afholdt yderligere oplæg/kursus desangående på personalemøder på plejecentre og i relevant fagforening. Alkoholkoordinatoren har desuden medvirket ved udarbejdelse af interne alkoholpolitikker og retningslinjer. Der er endvidere udarbejdet en pjece med information til ældre borgere og pårørende om alkohol.
6. ER AKTIVITETEN SAT I DRIFT I KOMMUNEN?
Ja.
7. KONTAKTOPPLYSNINGER TIL AFDELING I KOMMUNEN, DER KAN GIVE YDERLIGERE OPLYSNINGER
Afdelingen for Sociale Tilbud, tlf. 96 11 40 00. Alkoholkoordinator Chanette.vognsen@holstebro.dk 96114015
8. LINKS TIL RELEVANTE MATERIALER, FOLDERE MV.:
Folder kan rekvireres ved henvendelse til Chanette Vognsen. Chanette.vognsen@holstebro.dk 96114015

Skema 3.30.2

1. AKTIVITET
Opkvalificering. Ældre.
2. MÅLGRUPPE FOR AKTIVITETEN
Frontpersonale. Ældre. Frontpersonale inden for specielt ældreområdet.
3. KOMMUNE
Kalundborg.
4. FORMÅL MED AKTIVITETEN
• At gøre Kalundborg Kommunes alkoholpolitik til et aktivt redskab i det daglige arbejde. • At give plejepersonalet mere viden om ældre og alkohol.
5. BESKRIVELSE AF AKTIVITETEN
Temaeftermiddage om ældre og alkohol, hvor der bl.a. sættes fokus på spørgsmålene: Er borgernes alkoholforbrug noget, der kommer os ved? Skal vi nu til at bestemme, om vores borgere skal drikke alkohol? Har borgernes alkoholforbrug indflydelse på vores arbejde – og på medborgernes liv? Der er afholdt fire ens temaeftermiddage med samlet ca.65 deltagere flest SSH og nogle SSA. Undervisere var projektkoordinator og en medarbejder fra Kalundborg Kommunes Rådgivningscenter.
6. ER AKTIVITETEN SAT I DRIFT I KOMMUNEN?
Nej.
7. KONTAKTOPPLYSNINGER TIL AFDELING I KOMMUNEN, DER KAN GIVE YDERLIGERE OPLYSNINGER
Jytte Larsen, tlf. 59 53 42 85, e-mail: jytte.larsen@kalundborg.dk

Skema 3.31.1

1. AKTIVITET
Opkvalificering. Ældre.
2. MÅLGRUPPE FOR AKTIVITETEN
Frontpersonale. Ældre. Personale i pleje og omsorg.
3. KOMMUNE
Kalundborg.
4. FORMÅL MED AKTIVITETEN
At give sygeplejersker, SSA'ere og terapeuter viden og redskaber til brug i samarbejdet med borgere, der har alkoholvaner og -forbrug, som kan sætte personalet i rigtig mange dilemmaer.
5. BESKRIVELSE AF AKTIVITETEN
Et tilbud til sygeplejersker, SSA'ere i alle tre integrerede ordninger samt visitatorer. Indhold i temadagen: alkohol, myter og fakta, herunder alkohols betydning for sundhed og sygdom. Er alkoholvaner og -forbrug en privat sag? Forskellige perspektiver. Holdninger og handlinger – herunder begreberne livskvalitet og faglighed. Samtalen om alkohol – herunder screening som et redskab til tidlig indsats. Lokale muligheder for faglig støtte og behandlingstilbud. Underviser var ekstern konsulent suppleret af projektkoordinator og medarbejder fra kommunens rådgivningscenter. Der blev afholdt to ens temadage med samlet 58 deltagere.
6. ER AKTIVITETEN SAT I DRIFT I KOMMUNEN?
Nej.
7. KONTAKTOPPLYSNINGER TIL AFDELING I KOMMUNEN, DER KAN GIVE YDERLIGERE OPLYSNINGER
Jytte Larsen, tlf. 59 53 42 85, e-mail: jytte.larsen@kalundborg.dk

Skema 3.31.2

1. AKTIVITET
Opkvalificering. Ældre.
2. MÅLGRUPPE FOR AKTIVITETEN
Frontpersonale. Ældre. Kommunalt ansatte og fagpersoner i pleje/omsorg. Deltagere i kompetenceudviklingstilbuddene.
3. KOMMUNE
Kalundborg.
4. FORMÅL MED AKTIVITETEN
At give medarbejdere, der allerede har deltaget i kompetenceudvikling, yderligere træning i samtale om alkohol.
5. BESKRIVELSE AF AKTIVITETEN
Træning i den omsorgsfulde og motiverende samtale om alkoholforbrug. Kurserne er afholdt sammen med Sorø og Holbæk kommuner. Kodeordet er træning i samtale. Dagen indledes med et oplæg om roller og adfærdssændringer. Herefter får deltageren mulighed for at træne samtalen om alkohol. Træningen opbygges af eksempler fra nøglepersonernes hverdag – en skuespiller tager rollerne – og en proceskonsulent styrer slagets gang. Målet er at føle sig klædt på til svære situationer. Der har deltaget 30 medarbejdere fra Kalundborg Kommune
6. ER AKTIVITETEN SAT I DRIFT I KOMMUNEN?
Nej.
7. KONTAKTOPPLYSNINGER TIL AFDELING I KOMMUNEN, DER KAN GIVE YDERLIGERE OPLYSNINGER
Jytte Larsen, tlf. 59 53 42 85, e-mail: jytte.larsen@kalundborg.dk

Skema 3.32.1

1. AKTIVITET
Opkvalificering. Ældre.
2. MÅLGRUPPE FOR AKTIVITETEN
Frontpersonale. Ældre. Kommunalt ansatte og fagpersoner i pleje/omsorg. Alle som i projektperioden har gennemgået kompetenceudvikling i form af kurser.
3. KOMMUNE
Kalundborg.
4. FORMÅL MED AKTIVITETEN
At sikre at den tværsektorielle kompetenceopbygning, der er opbygget i projektperioden, fastholdes i videst mulig udstrækning.
5. BESKRIVELSE AF AKTIVITETEN
Temadage og netværksmøder. Kompetencenetværket består af alle, som i løbet af projektet er blevet kompetenceudviklet via temadag og kurser. Der har været afholdt tre møder årligt under projektperioden. Der har deltaget mellem 7 og 27 i møderne. Der vil fremadrettet blive afholdt 2 møder årligt. Mødeindholdet kan være erfaringsudveksling og sparring, nyheder og gensidig information. De, som ikke har mulighed for at deltage i møder, orienteres via e-mail. Der er ca.125 i netværket.
6. ER AKTIVITETEN SAT I DRIFT I KOMMUNEN?
Ja.
7. KONTAKTOPPLYSNINGER TIL AFDELING I KOMMUNEN, DER KAN GIVE YDERLIGERE OPLYSNINGER
Jytte Larsen, tlf. 59 53 42 85, e-mail: jytte.larsen@kalundborg.dk

Skema 3.32.2

1. AKTIVITET
Opkvalificering. Ældre.
2. MÅLGRUPPE FOR AKTIVITETEN
Frontpersonale. Ældre. Personale med kontakt til ældre
3. KOMMUNE
Kolding.
4. FORMÅL MED AKTIVITETEN
At give medarbejderne kendskab til alkohol og ældre.
5. BESKRIVELSE AF AKTIVITETEN
Fyraftensmøde for ansatte i seniorområdet: Der afholdes 2 møder á 3 timer om alder og alkohol.
6. ER AKTIVITETEN SAT I DRIFT I KOMMUNEN?
Nej.
7. KONTAKTOPPLYSNINGER TIL AFDELING I KOMMUNEN, DER KAN GIVE YDERLIGERE OPLYSNINGER
Alkoholkoordinator Pia Baumgarten, tlf. 79 79 74 25.

Skema 3.33.1

1. AKTIVITET
Opkvalificering. Alle. Nøglepersonnetværk.
2. MÅLGRUPPE FOR AKTIVITETEN
Frontmedarbejdere. Alle. Nøglepersoner.
3. KOMMUNE
Ærø.
4. FORMÅL MED AKTIVITETEN
At give nøglepersoner særlig viden og ansvar vedr. alkoholforebyggelse.
5. BESKRIVELSE AF AKTIVITETEN
Nøglepersonsnetværk: Nøglepersonerne skal have særlig uddannelse og viden om alkohol. Der er nøglepersoner i alle afdelinger, som bl.a. skal have ansvar for vidensdeling omkring alkohol. Nøglepersonerne skal desuden kunne indgå i et tværfagligt samarbejde, der sikrer, at borgeren og dennes pårørende tilbydes en helhedsorienteret støtte, rådgivning og behandling. Nøglepersoner skal også sørge for, at nyansatte i kommunen kommer på niveau 1-kursus m.v.
6. ER AKTIVITETEN SAT I DRIFT I KOMMUNEN?
Ja.
7. KONTAKTOPLYSNINGER TIL AFDELING I KOMMUNEN, DER KAN GIVE YDERLIGERE OPLYSNINGER
Jette Bernsen, e-mail: jsb@aeroekommune.dk
8. LINKS TIL RELEVANTE MATERIALER, FOLDERE MV.:
www.aeroekommune.dk/sundhed+og+sygdom

Skema 3.33.2

1. AKTIVITET
Opkvalificering. Alle. Nøglepersonnetværk.
2. MÅLGRUPPE FOR AKTIVITETEN
Frontmedarbejdere. Nøglepersoner.
3. KOMMUNE
Langeland.
4. FORMÅL MED AKTIVITETEN
At udvikle og vedligeholde alkoholforebyggelsen i kommunens institutioner.
5. BESKRIVELSE AF AKTIVITETEN
Uddannelse af nøglepersoner samt nøglepersonsnetværk. I alle kommunens institutioner og afdelinger er der uddannet personale, som alle indgår i et nøglepersonsnetværk. Nøglepersonerne har kendskab til diverse tilbud og indgår som en del af kommunens målsætning for alkoholforebyggelse.
6. ER AKTIVITETEN SAT I DRIFT I KOMMUNEN?
Ja.
7. KONTAKTOPLYSNINGER TIL AFDELING I KOMMUNEN, DER KAN GIVE YDERLIGERE OPLYSNINGER
ForebyggelsesCentret, Langeland Kommune, Fredensvej 1, 5900 Rudkøbing, www.langelandkommune.dk

Skema 3.34.1

1. AKTIVITET
Opkvalificering. Nøglepersoner.
2. MÅLGRUPPE FOR AKTIVITETEN
Frontpersonale. Nøglepersoner.
3. KOMMUNE
Sorø.
4. FORMÅL MED AKTIVITETEN
• At skabe åbenhed omkring alkohol. • At sænke det gennemsnitlige alkoholforbrug. • At sikre sammenhæng og fortsat udvikling mellem den forebyggende, opsporende, behandlende og efterbehandlende alkoholindsats.
5. BESKRIVELSE AF AKTIVITETEN
I alt har 30 medarbejdere været på kursus. Nøglepersonkurset har bestået af et 2-dagskursus med fokus på fakta om alkohol samt viden om og træning i samtalen om alkohol. Alle deltagere er blevet tilbudt et efterfølgende 1-dagskursus i træning i samtalen og sparring i forhold til svære situationer. Det har været op til de enkelte institutioner at skabe sparring og netværk omkring alkohol og alkoholnøglepersonerne.
6. ER AKTIVITETEN SAT I DRIFT I KOMMUNEN?
Ja.
7. KONTAKTOPPLYSNINGER TIL AFDELING I KOMMUNEN, DER KAN GIVE YDERLIGERE OPLYSNINGER
E-mail: asni@soroe.dk

Skema 3.34.2

1. AKTIVITET
Opkvalificering. Nøglepersoner.
2. MÅLGRUPPE FOR AKTIVITETEN
Frontmedarbejdere. Nøglepersoner.
3. KOMMUNE
Bornholm.
4. FORMÅL MED AKTIVITETEN
At sætte fokus på alkohol som en del af KRAMS og kvalificere medarbejdere til at kunne yde en tidlig og forebyggende indsats i forhold til alkoholproblemer.
5. BESKRIVELSE AF AKTIVITETEN
Som en integreret del af en sundhedsambassadørud-dannelse blev medarbejdere opkvalificerede i forhold til alkohol og i forhold til at kunne yde en tidlig indsats over medarbejdere med et alkoholproblem. Formålet med at opkvalificere medarbejdere var: At udvalgte nøglepersoner kan arbejde målrettet med forebyggelse af alkoholproblemer blandt kommunens borgere. At sikre en tidlig støtte til kollegaer/medarbejdere med alkoholproblemer. At nøglepersoner kan se signaler og sætte ord på den bekymring, de har i forhold til en borger med et alkoholproblem. At nøglepersonen kan identificere og intervenere over for en kollega/medarbejder med et alkoholproblem på en ansvarlig og respektfuld vis. At nøglepersonen kan vejlede, støtte og henvise til professionel rådgivning og behandling. Der blev på kurset samarbejdet med interne og eksterne konsulenter. Ca. 60 medarbejdere i kommunen er blevet uddannet til sundhedsambassadører/alkoholnøglepersoner.
6. ER AKTIVITETEN SAT I DRIFT I KOMMUNEN?
Ja.
7. KONTAKTOPPLYSNINGER TIL AFDELING I KOMMUNEN, DER KAN GIVE YDERLIGERE OPLYSNINGER
Konsulent Marianne Steenstrup Svendsen, tlf. 56 92 12 96, e-mail: socialogsundhed@brk.dk
8. LINKS TIL RELEVANTE MATERIALER, FOLDERE MV.:
http://www.brk.dk/EverestInet/showdoc.asp?id=111108155828&type=doc&pdf=true

Skema 3.35.1

1. AKTIVITET
Opkvalificering. Nøglepersoner.
2. MÅLGRUPPE FOR AKTIVITETEN
Frontmedarbejdere. Alle. Nøglepersoner. Kommunens uddannede sundhedsambassadører.
3. KOMMUNE
Kolding.
4. FORMÅL MED AKTIVITETEN
At gøre sundhedsambassadørerne i stand til at inddrage alkoholforebyggelse i deres aktiviteter.
5. BESKRIVELSE AF AKTIVITETEN
De 9 sundhedsambassadører fik 6 timers undervisning i alkohol, myter og fakta, alkoholkulturen i Danmark + tips til hvordan de kan tale om alkohol med borgerne.
6. ER AKTIVITETEN SAT I DRIFT I KOMMUNEN?
Ja.
7. KONTAKTOPLYSNINGER TIL AFDELING I KOMMUNEN, DER KAN GIVE YDERLIGERE OPLYSNINGER
Projektkoordinator Jette Ertebølle Nielsen, tlf. 79 79 72 54.

Skema 3.35.2

1. AKTIVITET
Opkvalificering. Uddannelsesinstitutioner.
2. MÅLGRUPPE FOR AKTIVITETEN
Uddannelsesinstitutioner. Studerende på pædagog-, socialrådgiver-, lærer- og sygeplejeruddannelsen.
3. KOMMUNE
Holstebro.
4. FORMÅL MED AKTIVITETEN
At studerende på videregående uddannelser opnår viden om alkohol mhp opsporing af børn i familier med alkoholproblemer.
5. BESKRIVELSE AF AKTIVITETEN
Der undervises to gange årligt på de nævnte uddannelser i viden om alkohol og andre rusmidler. De studerende undervises bl.a. i, hvilke tegn og signaler, der kan være hos børn på et problematisk forbrug i familien. Desuden gives information om hjælpemuligheder i Holstebro Kommune ift. ovennævnte. Hvor henvender man sig og hvordan?
6. ER AKTIVITETEN SAT I DRIFT I KOMMUNEN?
Ja.
7. KONTAKTOPLYSNINGER TIL AFDELING I KOMMUNEN, DER KAN GIVE YDERLIGERE OPLYSNINGER
Afdelingen for Sociale Tilbud, tlf. 96 11 40 00. Alkoholkoordinator Chanette.vognsen@holstebro.dk 96114015 – Afdelingschef svend.ebbesen@holstebro.dk 96114014

Skema 3.36.1

1. AKTIVITET
Handleguide. Alle.
2. MÅLGRUPPE FOR AKTIVITETEN
Frontpersonale. Alle.
3. KOMMUNE
Billund.
4. FORMÅL MED AKTIVITETEN
• At kvalificere ansatte i institutionerne til at udarbejde lokale alkoholpolitikker. • At give redskaber til at afholde samtaler om alkohol med borgere.
5. BESKRIVELSE AF AKTIVITETEN
Guiden, 'Hvordan laver man en alkoholpolitik?' er udarbejdet og distribueret til institutionerne. Tringuider om den nødvendige samtale (om alkohol) trykt og distribueret til medarbejdere i forbindelse med kursusafholdelse.
6. ER AKTIVITETEN SAT I DRIFT I KOMMUNEN?
Ja.
7. KONTAKTOPPLYSNINGER TIL AFDELING I KOMMUNEN, DER KAN GIVE YDERLIGERE OPLYSNINGER
Sundhedskoordinator Margit Stycke, tlf 79 72 72 94, e-mail: mas@billund.dk
8. LINKS TIL RELEVANTE MATERIALER, FOLDERE MV.:
Materiale på kommunens intranet.

Skema 3.36.2

1. AKTIVITET
Handleguide. Alle. Alkoholpolitik frontpersonale.
2. MÅLGRUPPE FOR AKTIVITETEN
Frontpersonale. Alle.
3. KOMMUNE
Vejen.
4. FORMÅL MED AKTIVITETEN
At udbrede skabeloner til udarbejdelse af alkoholpolitikker og hjælp til afholdelse af den nødvendige samtale om alkoholproblematikker.
5. BESKRIVELSE AF AKTIVITETEN
Guide til samtale om alkohol med forældre, unge og ældre med et alkoholproblem. Generel guide med hjælp til at udarbejde alkoholpolitikker.
6. ER AKTIVITETEN SAT I DRIFT I KOMMUNEN?
Ja.
7. KONTAKTOPPLYSNINGER TIL AFDELING I KOMMUNEN, DER KAN GIVE YDERLIGERE OPLYSNINGER
Misbrugskonsulent Inga Jensen, tlf. 79 96 64 71, e-mail: inje@vejenkom.dk
8. LINKS TIL RELEVANTE MATERIALER, FOLDERE MV.:
Diverse guider findes på kommunens intranet samt i trykte udgaver.

Skema 3.37.1

1. AKTIVITET
Handleguide. Alle.
2. MÅLGRUPPE FOR AKTIVITETEN
Frontpersonale. Alle.
3. KOMMUNE
Svendborg.
4. FORMÅL MED AKTIVITETEN
At oplyse om alkoholbehandlingstilbud og give handlevejledning vedr. samtaler med borgere om alkohol.
5. BESKRIVELSE AF AKTIVITETEN
Med udgangspunkt i den kliniske vejledning 'Spørg til alkohol' beskrives, hvordan alkoholproblemer kan opspores og italesættes. Med konkret spørgeguide og oplysning om tilbud på alkoholbehandling. Den kliniske vejledning er sendt til alle medarbejdere og ligger på kommunens intranet. Den indgår desuden som en fast del af de udbudte alkoholkurser til personalet i Svendborg Kommune.
6. ER AKTIVITETEN SAT I DRIFT I KOMMUNEN?
Ja.
7. KONTAKTOPLYSNINGER TIL AFDELING I KOMMUNEN, DER KAN GIVE YDERLIGERE OPLYSNINGER
Sundhedsafdelingen, 6223 4025, e-mail: sundhed@svendborg.dk
8. LINKS TIL RELEVANTE MATERIALER, FOLDERE MV.:
http://intranet.svendborg.dk/files/Social%20og%20Sundhed/A-MED/Socialafdelingen/Handlevejledning%20Alkohol.pdf

Skema 3.37.2

1. AKTIVITET
Handleguide. Jobcenter. Samarbejde.
2. MÅLGRUPPE FOR AKTIVITETEN
Frontpersonale, jobcenter, misbrugscenter mv.
3. KOMMUNE
Sorø.
4. FORMÅL MED AKTIVITETEN
• At styrke kendskabet til og samarbejdet mellem Social Service, Jobcenter og Rådgivningscentrene i Ringsted og Slagelse. • At støtte den enkelte medarbejder til at tage samtalen om alkohol med borgeren. • At blive bedre rustet til i fællesskab at rumme et tilbagefald hos en borger. • At støtte op sammen samt sikre klare og hurtige tilbagemeldinger mellem samarbejdspartnerne.
5. BESKRIVELSE AF AKTIVITETEN
25 medarbejdere blev uddannet til alkohalnøglepersoner. De fik værktøjer og trænedes i at håndtere en motiverende og omsorgsfuld samtale om alkoholproblemer. Herudover blev det prioriteret at udvikle en samarbejdsguide. Samarbejdsguiden blev udviklet over i alt tre mødegange med repræsentanter fra følgende områder: sygedagpenge- og aktiveringsafdelingen i Jobcenter Sorø, social-service og misbrugscentrene i Slagelse og Ringsted (Sorø Kommune har ikke selv et misbrugscenter). Møderne var åbne for interesserede fra alle tre områder, fordi formålet også var at styrke samarbejdet og kendskabet partnerne imellem, mens processen med at udarbejde guiden stod på. Udover samarbejdsguiden blev der udviklet et kontakt-ark med diverse adresser for støtte- og behandlingsmuligheder for alkohol samt en inspirationsguide til samtalen om alkohol.
6. ER AKTIVITETEN SAT I DRIFT I KOMMUNEN?
Ja.
7. KONTAKTOPLYSNINGER TIL AFDELING I KOMMUNEN, DER KAN GIVE YDERLIGERE OPLYSNINGER
E-mail: asni@soroe.dk

Skema 3.38.1

1. AKTIVITET
Handleguide. Jobcenter. Tidlig opsporing.
2. MÅLGRUPPE FOR AKTIVITETEN
Frontmedarbejdere. Jobcenter.
3. KOMMUNE
Holstebro.
4. FORMÅL MED AKTIVITETEN
At opsporing af borgere med alkohol- og andre rusmid- delproblemer med henblik på tidlig hjælp.
5. BESKRIVELSE AF AKTIVITETEN
Screening af borgere i jobcentret: Ved indmeldelse som ledig i jobcentret udfyldes spørgeskema, hvor der bl.a. spørges til forbruget af alkohol og andre rusmidler.
6. ER AKTIVITETEN SAT I DRIFT I KOMMUNEN?
Ja.

Skema 3.38.2

1. AKTIVITET
Handleguide. Jobcenter. Tidlig opsporing.
2. MÅLGRUPPE FOR AKTIVITETEN
Frontmedarbejdere. Jobcenter.
3. KOMMUNE
Holbæk.
4. FORMÅL MED AKTIVITETEN
At screene alle kontanthjælpsmodtagere for alkoholproblemer.
5. BESKRIVELSE AF AKTIVITETEN
Alle kontanthjælpsmodtagere screenes for alkohol- problemer. Borgere med alkoholproblemer tilbydes hjælp fra enten kommunens sundhedscenter eller Misbrugscenter hvis der er tale om et meget stort alkoholforbrug.
6. ER AKTIVITETEN SAT I DRIFT I KOMMUNEN?
Ja.
7. KONTAKTOPLYSNINGER TIL AFDELING I KOMMUNEN, DER KAN GIVE YDERLIGERE OPLYSNINGER
Hanna Vestenaa eller Susan Brinck, tlf. 72 36 80 99, e-mail: have@holb.dk

Skema 3.39.1

1. AKTIVITET
Handleguide vedrørende børn i familier med alkoholproblemer.
2. MÅLGRUPPE FOR AKTIVITETEN
Frontpersonale. Alle. Personale med kontakt til børnefamilier.
3. KOMMUNE
Holstebro.
4. FORMÅL MED AKTIVITETEN
• At sikre børn mod omsorgssvigt som følge af forældres alkoholmisbrug (delmål 2 i kommunens alkoholpolitiske handleplan). • At identificere børnefamilier, hvor en eller begge forældre har et rusmiddelproblem – med henblik på at iværksætte en indsats over for henholdsvis børn og forældre.
5. BESKRIVELSE AF AKTIVITETEN
Opsporing og tidlig indsats: I forbindelse med en § 50-børneundersøgelse spørges der systematisk ind til forældrenes alkoholforbrug. Sagsbehandlere har i projekt 'Børn i familier med alkoholproblemer' været på nøglepersonsuddannelse og modtaget undervisning i den motiverende samtale. Sundhedsplejersken spørger ligeledes systematisk ind til alkoholforbruget ved hjemmebesøg. De har ligeledes været på nøglepersonsuddannelse.
6. ER AKTIVITETEN SAT I DRIFT I KOMMUNEN?
Ja.
7. KONTAKTOPPLYSNINGER TIL AFDELING I KOMMUNEN, DER KAN GIVE YDERLIGERE OPLYSNINGER
Afdelingen for Sociale tilbud, tlf. 96 11 40 00. Alkoholkoordinator chanette.vognsen@holstebro.dk. 96114015 Sundhedsplejen nina.elkjær@holstebro.dk Børne-fam.afd. kirsten.inge.laursen@holstebro.dk

Skema 3.39.2

1. AKTIVITET
Handleguide vedrørende børn i familier med alkoholproblemer.
2. MÅLGRUPPE FOR AKTIVITETEN
Frontpersonale. Børn. Forældre. Personale i dagtilbud, sundhedspleje og børne- og familieafdelingen. Forældre med problematisk alkoholforbrug.
3. KOMMUNE
Kalundborg.
4. FORMÅL MED AKTIVITETEN
At understøtte samtalen om problematisk alkoholforbrug med forældre.
5. BESKRIVELSE AF AKTIVITETEN
Udarbejdelse af folder: 'Kommer du også en gang imellem til at drikke for meget?' målrettet forældre. Folderen beregnet til brug for ansatte, der har med børn og forældre at gøre. Folderen er udviklet af SSP og Forebyggelse i Esbjerg Kommune. Holbæk, Sorø og Kalundborg har købt og tilpasset den til brug i egne kommuner.
6. ER AKTIVITETEN SAT I DRIFT I KOMMUNEN?
Ja.
7. KONTAKTOPPLYSNINGER TIL AFDELING I KOMMUNEN, DER KAN GIVE YDERLIGERE OPLYSNINGER
Jytte Larsen, tlf. 59 53 42 85, e-mail: jytte.larsen@kalundborg.dk

Skema 3.40.1

1. AKTIVITET
Handleguide vedrørende børn i familier med alkoholproblemer.
2. MÅLGRUPPE FOR AKTIVITETEN
Frontpersonale. Børn. Pædagoger og lærere og andet frontpersonale med kontakt til børn.
3. KOMMUNE
Holbæk.
4. FORMÅL MED AKTIVITETEN
At udvikle materiale, som kan benyttes i forhold til opsporing af børnefamilier med rusmiddelproblemer, hvor der opleves begynde omsorgssvigt i forhold til barnet/børnene.
5. BESKRIVELSE AF AKTIVITETEN
Udvikling af materiale til opsporing af tegn på rusmiddelproblemer, den motiverende samtale og hjælp til familien med rusmiddelproblemer.
6. ER AKTIVITETEN SAT I DRIFT I KOMMUNEN?
Nej, men er planlagt idriftsat.
7. KONTAKTOPPLYSNINGER TIL AFDELING I KOMMUNEN, DER KAN GIVE YDERLIGERE OPLYSNINGER
Helle Oldrup, tlf. 72 36 79 66, e-mail: heloj@holb.dk

Skema 3.40.2

1. AKTIVITET
Handleguide vedrørende børn i familier med alkoholproblemer.
2. MÅLGRUPPE FOR AKTIVITETEN
Frontpersonale med kontakt med børn og børnefamilier.
3. KOMMUNE
Stevns.
4. FORMÅL MED AKTIVITETEN
At formidle procedurer for handlinger i forbindelse med bekymring om alkoholproblemer hos en borger, samt sætte fokus på tidlig indsats, særligt i forhold til børn der vokser op i familier med alkoholproblemer.
5. BESKRIVELSE AF AKTIVITETEN
Handlevejledninger er udarbejdet af to tværgående arbejdsgrupper fra henholdsvis børne-familie området og voksenområdet. De indeholder en beskrivelse af, hvornår der er tale om et alkoholproblem samt tegn og signaler. Endvidere retningslinjer for italesætning af problemet over for borgeren/familien og henvisning til rådgivning, samt sparring og supervision til medarbejderen selv. Handlevejledninger er suppleret med en kortfattet guide med handlemuligheder A, B og C, replikforslag samt spørgeguide. Guiden kan udskrives og lamineres til ophængning. Handlevejledninger er trykt i pjeceformat og distribueret i alle kommunens afdelinger og institutioner. Endvidere er handlevejledningen udformet som en hjemmeside på kommunens interne medarbejderportal, hvor der også er lagt yderligere materiale og informationer.
6. ER AKTIVITETEN SAT I DRIFT I KOMMUNEN?
Ja.
7. KONTAKTOPPLYSNINGER TIL AFDELING I KOMMUNEN, DER KAN GIVE YDERLIGERE OPLYSNINGER
Handlevejledning for medarbejdere på voksenområdet: Steen Bruhns, e-mail: stebnu@stevns.dk eller Ingrid Loiborg, e-mail: ingloi@stevns.dk Handlevejledning for medarbejdere på børneområdet: Bente J. Amkær, e-mail: benjac@stevns.dk

Skema 3.41.1

1. AKTIVITET
Handleguide. Ældre.
2. MÅLGRUPPE FOR AKTIVITETEN
Frontpersonale. Ældre. Ansatte i hjemmesygeplejen.
3. KOMMUNE
Kolding.
4. FORMÅL MED AKTIVITETEN
At udarbejde og implementere retningslinjer for håndtering af ældre med alkoholproblemer.
5. BESKRIVELSE AF AKTIVITETEN
Retningslinjer for hjemmesygeplejen i mødet med borgere med alkoholproblemer. Omfanget af alkoholproblemer hos ældre – nu og i fremtiden. Tegn på problematisk alkoholforbrug, forvaltningens holdning til ældre og alkoholforbrug, hjemmesygeplejens handlemuligheder, samarbejde med alkoholbehandlingen.
6. ER AKTIVITETEN SAT I DRIFT I KOMMUNEN?
Nej.
7. KONTAKTOPLYSNINGER TIL AFDELING I KOMMUNEN, DER KAN GIVE YDERLIGERE OPLYSNINGER
Alkoholkoordinator Pia Baumgarten, tlf. 79 79 74 25 Udviklingsmedarbejder Helle Rotne, tlf. 79 79 71 91.

Skema 3.41.2

1. AKTIVITET
Samarbejde, med socialpsykiatrien.
2. MÅLGRUPPE FOR AKTIVITETEN
Ansatte i socialpsykiatrien.
3. KOMMUNE
Vejen.
4. FORMÅL MED AKTIVITETEN
At koordinator/misbrugskonsulenten bliver et kendt ansigt blandt brugerne i socialpsykiatrien og står til rådighed for såvel brugere som personale.
5. BESKRIVELSE AF AKTIVITETEN
Kommunens alkoholkoordinator – efter projektperioden er det misbrugskonsulenten – har faste træffetider i Socialpsykiatrisk Center i kommunen. Står til rådighed for såvel brugere som personale og arrangerer temadage for brugere og personale med undervisning og oplysninger om alkoholområdet.
6. ER AKTIVITETEN SAT I DRIFT I KOMMUNEN?
Ja.
7. KONTAKTOPLYSNINGER TIL AFDELING I KOMMUNEN, DER KAN GIVE YDERLIGERE OPLYSNINGER
Misbrugskonsulent Inga Jensen, tlf. 79 96 64 71, e-mail: inje@vejenkom.dk

4 Institutioner, sportshaller og andre frivillige foreninger

Politikker vedrørende skoler står i afsnit 2 vedr. begrænsning af tilgængelighed af alkohol.

Afsnittet indeholder eksempler på følgende indsatser:

- Udarbejdelse af lokal alkoholpolitik i kommunens institutioner, side 42-43
- Samarbejde med frivillige foreninger, side 44-46

Skema 4.42.1

1. AKTIVITET
Udarbejdelse af lokal alkoholpolitik. Alle.
2. MÅLGRUPPE FOR AKTIVITETEN
Institutioner. Alle.
3. KOMMUNE
Kalundborg.
4. FORMÅL MED AKTIVITETEN
At give institutionerne et værktøj, som kan gøre det nemmere at udforme de lokale politikker, som den overordnede politik foreskriver.
5. BESKRIVELSE AF AKTIVITETEN
Vejledning i udarbejdelse af lokale alkoholpolitikker i institutioner. En folder er udarbejdet og tilpasset Kalundborg Kommune. Folderen ligger tilgængelig på kommunens intranet. Folderen er produceret i samarbejde med Sorø og Holbæk kommuner.
6. ER AKTIVITETEN SAT I DRIFT I KOMMUNEN?
Ja.
7. KONTAKTOPPLYSNINGER TIL AFDELING I KOMMUNEN, DER KAN GIVE YDERLIGERE OPLYSNINGER
Jytte Larsen, tlf. 59 53 42 85, e-mail: jytte.larsen@kalundborg.dk
8. LINKS TIL RELEVANTE MATERIALER, FOLDERE MV.:
Der er en folder.

Skema 4.42.2

1. AKTIVITET
Udarbejdelse af lokal alkoholpolitik. Generel.
2. MÅLGRUPPE FOR AKTIVITETEN
Ansatte, institutioner og frivillige foreninger. Offentlige og private arbejdspladser, institutioner, restaurationer, ungdomsuddannelsesinstitutioner samt frivillige aktører.
3. KOMMUNE
Bornholm.
4. FORMÅL MED AKTIVITETEN
At understøtte en god proces i forbindelse med udarbejdelse af lokale alkoholpolitikker i kommunale og private virksomheder, i foreninger, på restaurationer og på ungdomsuddannelser.
5. BESKRIVELSE AF AKTIVITETEN
Elektronisk vejledning og skabelon til udvikling af alkoholpolitikker på kommunens Sundhedsportal. Der er udarbejdet vejledningsmaterialer, procesplaner og skabeloner til udvikling af lokale alkoholpolitikker. Materialet er målrettet kommunens egne arbejdspladser og institutioner, men henvender sig også til private statslige arbejdspladser/institutioner og frivillige aktører.
6. ER AKTIVITETEN SAT I DRIFT I KOMMUNEN?
Ja.
7. KONTAKTOPPLYSNINGER TIL AFDELING I KOMMUNEN, DER KAN GIVE YDERLIGERE OPLYSNINGER
Konsulent Marianne Steenstrup Svendsen, tlf. 56 92 12 96, e-mail: socialogsundhed@brk.dk
8. LINKS TIL RELEVANTE MATERIALER, FOLDERE MV.:
http://brk.dk/brk/site.aspx?p=33378

Skema 4.43.1

1. AKTIVITET
Udarbejdelse af lokal alkoholpolitik for skoler og daginstitutioner.
2. MÅLGRUPPE FOR AKTIVITETEN
Institutioner. Børn. Ledelse og bestyrelser på daginstitutioner og skoler.
3. KOMMUNE
Kolding.
4. FORMÅL MED AKTIVITETEN
Alle skoler og daginstitutioner skal tage stilling til stedets politik for alkoholindtagelse ved forældrearrangementer. Dvs. hvornår må der indtages alkohol, og hvornår ikke.
5. BESKRIVELSE AF AKTIVITETEN
Stillingtagen til alkoholindtagelse ved forældrearrangementer. Der er udarbejdet en folder 'Tag stilling', som lægger op til aktiv stillingtagen hos ledere og bestyrelser. Folderen er sendt til alle skole og daginstitutionsledere, og de melder tilbage med politikken, efterhånden som de udarbejder den. Skoleområdet har besluttet, at alle skoler skal have taget stilling primo 2012.
6. ER AKTIVITETEN SAT I DRIFT I KOMMUNEN?
Nej.
7. KONTAKTOPPLYSNINGER TIL AFDELING I KOMMUNEN, DER KAN GIVE YDERLIGERE OPLYSNINGER
Afdeling for Sundhedsfremme og Forebyggelse, tlf. 79 79 72 80. Alkoholbehandlingen, tlf. 79 79 76 00.
8. LINKS TIL RELEVANTE MATERIALER, FOLDERE MV.:
http://www.kolding.dk/data/0070105.asp?sid=19725&uid=19739 http://www.kolding.dk/pdf/20110608125003.pdf

Skema 4.43.2

1. AKTIVITET
Udarbejdelse af lokal alkoholpolitik i institutioner og frivillige foreninger.
2. MÅLGRUPPE FOR AKTIVITETEN
Institutioner, klubber og foreninger i kommunen.
3. KOMMUNE
Sorø.
4. FORMÅL MED AKTIVITETEN
• At skabe åbenhed omkring alkohol. • At sænke det gennemsnitlige alkoholforbrug. • At hæve de unges alkoholdebutalder. • At sikre sammenhæng og fortsat udvikling mellem den forebyggende, opsporende, behandlende og efterbehandlende alkoholindsats.
5. BESKRIVELSE AF AKTIVITETEN
Aktiviteten med at udvikle og nedskrive en aktiv alkoholpolitik omfatter alle institutioner, klubber og foreninger i kommunen. Der er udviklet informationsmateriale, som skal understøtte processen med at udvikle og formulere en aktiv alkoholpolitik. Der er materiale til både institutioner og foreninger samt hjemmesider om emnet.
6. ER AKTIVITETEN SAT I DRIFT I KOMMUNEN?
Ja.
7. KONTAKTOPPLYSNINGER TIL AFDELING I KOMMUNEN, DER KAN GIVE YDERLIGERE OPLYSNINGER
E-mail: asni@soroe.dk
8. LINKS TIL RELEVANTE MATERIALER, FOLDERE MV.:
www.soroe.dk

Skema 4.44.1

1. AKTIVITET
Samarbejde med frivillige foreninger. Alkoholpolitik.
2. MÅLGRUPPE FOR AKTIVITETEN
Ildrætsforeninger.
3. KOMMUNE
Langeland.
4. FORMÅL MED AKTIVITETEN
At skabe ramme for alkohol i forbindelse med idrætsaktiviteter.
5. BESKRIVELSE AF AKTIVITETEN
Tilbud til idrætsforeninger om konsulentbistand til proces omkring alkoholpolitik, fællesmøder for alle foreninger vedr. alkohol og alkoholpolitikker.
6. ER AKTIVITETEN SAT I DRIFT I KOMMUNEN?
Ja.
7. KONTAKTOPPLYSNINGER TIL AFDELING I KOMMUNEN, DER KAN GIVE YDERLIGERE OPLYSNINGER
ForebyggelsesCentret, Langeland Kommune, Fredensvej 1, 5900 Rudkøbing, www.langelandkommune.dk

Skema 4.44.2

1. AKTIVITET
Samarbejde med frivillige foreninger. Alkoholpolitik.
2. MÅLGRUPPE FOR AKTIVITETEN
Ildrætsforeninger.
3. KOMMUNE
Ærø.
4. FORMÅL MED AKTIVITETEN
At skabe rammer for alkohol i forbindelse med idrætsaktiviteter.
5. BESKRIVELSE AF AKTIVITETEN
Ildrætsforeninger er tilbudt proceskonsulent i forbindelse med dannelse af en alkoholpolitik. Der er afholdt fælles informationsmøder for foreninger vedr. alkohol og alkoholpolitikker.
6. ER AKTIVITETEN SAT I DRIFT I KOMMUNEN?
Ja.
7. KONTAKTOPPLYSNINGER TIL AFDELING I KOMMUNEN, DER KAN GIVE YDERLIGERE OPLYSNINGER
Jette Bernsen, e-mail: jsb@aeroekommune.dk
8. LINKS TIL RELEVANTE MATERIALER, FOLDERE MV.:
http://aeroekommune.dk/sundhed+og+sygdom

Skema 4.45.1

1. AKTIVITET
Samarbejde med frivillige foreninger. Alkoholpolitik.
2. MÅLGRUPPE FOR AKTIVITETEN
Ildrætsforeninger.
3. KOMMUNE
Svendborg.
4. FORMÅL MED AKTIVITETEN
At skabe rammer for indtagelse af alkohol i idrætsforeningerne.
5. BESKRIVELSE AF AKTIVITETEN
Efter dialog med idrætsforeningerne har Svendborg Kommune udarbejdet forslag til en alkoholpolitik, som idrætsforeningerne kan anvende helt eller delvist. I denne forbindelse har vi afholdt temamøder og tilbudt procesbistand til idrætsforeningerne.
6. ER AKTIVITETEN SAT I DRIFT I KOMMUNEN?
Ja.
7. KONTAKTOPPLYSNINGER TIL AFDELING I KOMMUNEN, DER KAN GIVE YDERLIGERE OPLYSNINGER
www.svendborg.dk, Sundhedsafdelingen, tlf. 62 23 40 25, e-mail: sundhed@svendborg.dk

Skema 4.45.2

1. AKTIVITET
Samarbejde med frivillige foreninger. Alkoholpolitik.
2. MÅLGRUPPE FOR AKTIVITETEN
Frivillige foreninger.
3. KOMMUNE
Kalundborg.
4. FORMÅL MED AKTIVITETEN
• At motivere og inspirere de lokale foreninger til at udarbejde en alkoholpolitik. • At give foreningerne et redskab som kan gøre arbejdet med alkoholpolitik lettere.
5. BESKRIVELSE AF AKTIVITETEN
Folderen til foreninger med vejledning i udarbejdelse af alkoholpolitik er udarbejdet af en arbejdsgruppe bestående af fritidskonsulent, repræsentanter for Ildrætsforeninger samt projektkoordinator. Folderen er formidlet til foreninger via nyhedsbrev og på Ildrætsrådets repræsentantskabsmøde.
6. ER AKTIVITETEN SAT I DRIFT I KOMMUNEN?
Ja.
7. KONTAKTOPPLYSNINGER TIL AFDELING I KOMMUNEN, DER KAN GIVE YDERLIGERE OPLYSNINGER
Jytte Larsen, tlf. 59 53 42 85, e-mail: jytte.larsen@kalundborg.dk
8. LINKS TIL RELEVANTE MATERIALER, FOLDERE MV.:
http://www.kalundborg.dk/Til_borgeren/Kultur_og_fritid/Fritid-_idræt_og_folkeoplysning/Alkoholpolitik.aspx

Skema 4.46.1

1. AKTIVITET
Samarbejde med frivillige foreninger. Alkoholpolitik.
2. MÅLGRUPPE FOR AKTIVITETEN
Ildrætsforeninger.
3. KOMMUNE
Ballerup.
4. FORMÅL MED AKTIVITETEN
At opfordre idrætsforeninger til at udvikle en alkoholpolitik, der tager hensyn til de børn og unge, der færdes i foreningslivet. Dette sker som led i arbejdet med at mindske alkoholtilgængeligheden i kommunen og udskyde de unges alkoholdebutalder.
5. BESKRIVELSE AF AKTIVITETEN
Ildrætsforeningerne blev igennem oplæg og via e-mail opfordret til at udvikle en alkoholpolitik. Ildrætsforeningerne fik en skabelon, som de kunne bruge i forbindelse med udviklingen af alkoholpolitikken, ligesom der blev oprettet en hjemmeside, hvor de kunne søge information og inspiration. Ca. 10 foreninger sendte deres alkoholpolitik til kommunen og deltog dermed i en konkurrence, hvor vinderen modtog diplom og en mindre præmie for indsatsen.
6. ER AKTIVITETEN SAT I DRIFT I KOMMUNEN?
Ja.
7. KONTAKTOPPLYSNINGER TIL AFDELING I KOMMUNEN, DER KAN GIVE YDERLIGERE OPLYSNINGER
SundhedsHuset i Ballerup, tlf.: 44 77 26 07, e-mail: sundhedshuset@balk.dk
8. LINKS TIL RELEVANTE MATERIALER, FOLDERE MV.:
http://www.ballerup.dk/get/57816.html

5 Alkoholrådgivning og -behandling

Afsnittet indeholder eksempler på indsatser over for følgende målgrupper:

- Information, side 47-50
- Nye tilbud om alkoholrådgivning og -behandling, side 51-53

Skema 5.47.1

1. AKTIVITET
Information om alkoholrådgivning og -behandling.
2. MÅLGRUPPE FOR AKTIVITETEN
Borgere i kommunen.
3. KOMMUNE
Billund.
4. FORMÅL MED AKTIVITETEN
At oplyse kommunens borgere om behandlingsmuligheder i forbindelse med alkoholproblematikker.
5. BESKRIVELSE AF AKTIVITETEN
Udarbejdelse af pjece om kommunens tilbud inden for alkoholbehandling.
6. ER AKTIVITETEN SAT I DRIFT I KOMMUNEN?
Ja.
7. KONTAKTOPPLYSNINGER TIL AFDELING I KOMMUNEN, DER KAN GIVE YDERLIGERE OPLYSNINGER
Sundhedskoordinator Margit Stycke, tlf. 79 72 72 94, e-mail mas@billund.dk

Skema 5.47.2

1. AKTIVITET
Information om alkoholrådgivning og -behandling.
2. MÅLGRUPPE FOR AKTIVITETEN
• Kommunens borgere. • Kommunalt og privat ansatte. • Fagpersoner i sundhedsvæsenet.
3. KOMMUNE
Vejen.
4. FORMÅL MED AKTIVITETEN
At udbrede kendskab til kommunens tilbud.
5. BESKRIVELSE AF AKTIVITETEN
Oplysninger om rådgivning samt behandlingsmuligheder i kommunen med henvisning til relevante kontaktpersoner og behandlingssteder. Trykt og distribueret bredt i hele kommunen.
6. ER AKTIVITETEN SAT I DRIFT I KOMMUNEN?
Ja.
7. KONTAKTOPPLYSNINGER TIL AFDELING I KOMMUNEN, DER KAN GIVE YDERLIGERE OPLYSNINGER
Misbrugskonsulent Inga Jensen, tlf. 79 96 64 71, e-mail: inje@vejenkom.dk
8. LINKS TIL RELEVANTE MATERIALER, FOLDERE MV.:
Kan findes på kommunens hjemmeside.

Skema 5.48.1

1. AKTIVITET
Information om alkoholrådgivning og -behandling.
2. MÅLGRUPPE FOR AKTIVITETEN
Kommunens borgere.
3. KOMMUNE
Bornholm.
4. FORMÅL MED AKTIVITETEN
At synliggøre kommunens rådgivnings- og behandlings-tilbud og øge bevidstheden om, at alle borgere har ret til et vederlagsfrit behandlingstilbud.
5. BESKRIVELSE AF AKTIVITETEN
Udarbejdelse af informationsmaterialer om kommunens tilbud om alkoholrådgivning og behandling. Der er udarbejdet plakat, folder og visitkort til opsætning på blandt andet lægehus, biblioteker, borgercentre m.v.
6. ER AKTIVITETEN SAT I DRIFT I KOMMUNEN?
Ja.
7. KONTAKTOPPLYSNINGER TIL AFDELING I KOMMUNEN, DER KAN GIVE YDERLIGERE OPLYSNINGER
Konsulent Marianne Steenstrup Svendsen, tlf. 56 92 12 96, e-mail: socialogsundhed@brk.dk
8. LINKS TIL RELEVANTE MATERIALER, FOLDERE MV.:
http://www.brk.dk/EverestInet/showdoc.asp?id=111108161247&type=doc&pdf=true

Skema 5.48.2

1. AKTIVITET
Information om Alkoholrådgivning og -behandling.
2. MÅLGRUPPE FOR AKTIVITETEN
Borgere og medarbejdere i kommunen.
3. KOMMUNE
Kolding.
4. FORMÅL MED AKTIVITETEN
At synliggøre alkoholforebyggelse i Kolding Kommune for medarbejdere og borgere.
5. BESKRIVELSE AF AKTIVITETEN
Projekthjemmeside. Hjemmesiden indeholder Kolding Kommunes Borgerrettede alkoholpolitik med tilhørende handleplaner og beskrivelser af nogle af aktiviteterne.
6. ER AKTIVITETEN SAT I DRIFT I KOMMUNEN?
Ja.
7. KONTAKTOPPLYSNINGER TIL AFDELING I KOMMUNEN, DER KAN GIVE YDERLIGERE OPLYSNINGER
Alkoholbehandlingen, tlf. 79 79 76 00.
8. LINKS TIL RELEVANTE MATERIALER, FOLDERE MV.:
http://www.kolding.dk/data/0070104.asp?sid=19725&uid=19739

Skema 5.49.1

1. AKTIVITET
Information om alkoholrådgivning og -behandling.
2. MÅLGRUPPE FOR AKTIVITETEN
Kommunens borgere generelt.
3. KOMMUNE
Stevns.
4. FORMÅL MED AKTIVITETEN
At synliggøre tilbud om alkoholrådgivning og -behandling.
5. BESKRIVELSE AF AKTIVITETEN
Borgerrettet informationspjece om rådgivnings- og behandlingstilbud er udarbejdet i et tværfagligt samarbejde mellem alkoholbehandling, socialafdeling og forebyggelsesafdeling. Den giver en kortfattet orientering om ambulant, dag-, og døgnbehandlingsreglerne samt relevante adresser og links. Pjecen er udformet i et miniformat, så den er lige til at stikke i lommen. Er distribueret i kommunens interne afdelinger, på apoteker, biblioteker, hos praktiserende læger m.v.
6. ER AKTIVITETEN SAT I DRIFT I KOMMUNEN?
Ja.
7. KONTAKTOPPLYSNINGER TIL AFDELING I KOMMUNEN, DER KAN GIVE YDERLIGERE OPLYSNINGER
E-mail: denped@stevns.dk
8. LINKS TIL RELEVANTE MATERIALER, FOLDERE MV.:
Pjecen kan findes i pdf-format på kommunens alkoholside: http://www.sundhed.forebyggelse.stevns.dk/Sundhed-Forebyggelse/Voksne/Alkohol/Alkoholraadgivning-og-behandling.aspx

Skema 5.49.2

1. AKTIVITET
Information om alkoholrådgivning og -behandling.
2. MÅLGRUPPE FOR AKTIVITETEN
Ansatte.
3. KOMMUNE
Bornholm.
4. FORMÅL MED AKTIVITETEN
At gøre kommunens virksomheder, tillidsrepræsentanter, arbejdsmiljørepræsentanter og alkohalnøglepersoner bekendte med og opdaterede i forhold til kommunens tilbud om alkoholrådgivning og behandling.
5. BESKRIVELSE AF AKTIVITETEN
Orienteringsmøde om kommunens tilbud og alkoholrådgivning og behandling. Formålet er at gøre kommunens ledere, tillidsrepræsentanter og arbejdsmiljørepræsentanter bekendte med de tilbud, der eksisterer i kommunen i forhold til alkoholrådgivning og behandling samt at orientere om, hvordan et forløb hos en alkoholbehandler afvikles. Ca. 25 personer har deltaget i de to afholdte orienteringsmøder.
6. ER AKTIVITETEN SAT I DRIFT I KOMMUNEN?
Ja.
7. KONTAKTOPPLYSNINGER TIL AFDELING I KOMMUNEN, DER KAN GIVE YDERLIGERE OPLYSNINGER
Konsulent Marianne Steenstrup Svendsen, tlf. 56 92 12 96, e-mail: socialogsundhed@brk.dk
8. LINKS TIL RELEVANTE MATERIALER, FOLDERE MV.:
http://www.brk.dk/EverestInet/showdoc.asp?id=111108161331&type=doc&pdf=true

Skema 5.50.1

1. AKTIVITET
Information om alkoholrådgivning og -behandling.
2. MÅLGRUPPE FOR AKTIVITETEN
Frontpersonale. Alle. Borgere.
3. KOMMUNE
Holbæk.
4. FORMÅL MED AKTIVITETEN
At medarbejdere og borgere får den nødvendige hjælp til at tackle et alkoholproblem.
5. BESKRIVELSE AF AKTIVITETEN
Pjecer: 'Kender du nogen, der drikker'.
'ER DU PÅVIRKET – BLIVER DIT BARN PÅVIRKET!'
'Kommer du også en gang imellem til at drikke for meget?'
6. ER AKTIVITETEN SAT I DRIFT I KOMMUNEN?
Ja.
7. KONTAKTOPPLYSNINGER TIL AFDELING I KOMMUNEN, DER KAN GIVE YDERLIGERE OPLYSNINGER
Hanna Vestenaa, tlf. 72 36 80 99, e-mail: have@holb.dk

Skema 5.50.2

1. AKTIVITET
Information. Gravide.
2. MÅLGRUPPE FOR AKTIVITETEN
Den gravide og hendes partner.
3. KOMMUNE
Herning.
4. FORMÅL MED AKTIVITETEN
At sikre en sund graviditet. Der er fokus på, hvordan den gravide sikrer trivsel for sit ufødte barn.
5. BESKRIVELSE AF AKTIVITETEN
Temamøde for den gravide og hendes evt. partner: Tilbuddet om temadag er til alle, der venter barn. Temadagene afvikles en gang om måneden á to timer og er gratis. Følgende emner bliver belyst: kost, rygning, alkohol, motion, velbefindende/stress, hvile og søvn. Underviserne er en sundhedsplejerske og en børnefamiliekonsulent fra misbrugsafdelingen.
6. ER AKTIVITETEN SAT I DRIFT I KOMMUNEN?
Ja.
7. KONTAKTOPPLYSNINGER TIL AFDELING I KOMMUNEN, DER KAN GIVE YDERLIGERE OPLYSNINGER
Konsulent Lisbeth Vandborg, tlf. 96 28 59 57, e-mail shalv@herning.dk

Skema 5.51.1

1. AKTIVITET
Nyt tilbud. Alkoholrådgivningstilbud.
2. MÅLGRUPPE FOR AKTIVITETEN
• Unge. • Kommunalt ansatte. • Borgere med misbrugsproblematik. • Pårørende og borgere som søger afklaring på rusmiddelområdet.
3. KOMMUNE
Ballerup.
4. FORMÅL MED AKTIVITETEN
At øge borgere, pårørende og ansattes muligheder for at få rådgivning på rusmiddelområdet i Ballerup Kommune.
5. BESKRIVELSE AF AKTIVITETEN
Rusmiddelrådgivning i SundhedsHuset i Ballerup Kommune er et tilbud til borgere, pårørende og ansatte i Ballerup Kommune, som søger rådgivning på rusmiddelområdet. Tilbuddet bliver jævnlige synliggjort i lokalavisen og på kommunens hjemmeside, ligesom samarbejdspartnere som jobcenter Børne- og Familieafdelingen m.fl. orienteres og løbende modtager borgerrettede foldere om tilbuddet. Ansatte i Ballerup Kommunes misbrugscenter Brydehuset varetager rådgivningsopgaven.
6. ER AKTIVITETEN SAT I DRIFT I KOMMUNEN?
Ja.
7. KONTAKTOPPLYSNINGER TIL AFDELING I KOMMUNEN, DER KAN GIVE YDERLIGERE OPLYSNINGER
Rusmiddelrådgivningen SundhedsHuset, Gl. Rådhusvej 13, 2750 Ballerup, tlf. 20 69 12 23, e-mail: rusmiddel@balk.dk, hjemmeside: ballerup.dk/borger/sundhedsforebyggelse/rusmiddelraadgivning
8. LINKS TIL RELEVANTE MATERIALER, FOLDERE MV.:
http://www.brydehuset.dk/velkommen/informationsfolder.html

Skema 5.51.2

1. AKTIVITET
Nyt tilbud. Rådgivningssamtale om alkohol.
2. MÅLGRUPPE FOR AKTIVITETEN
Personale i sundhedscenter.
3. KOMMUNE
Sorø.
4. FORMÅL MED AKTIVITETEN
At styrke tidlig opsporing og forebyggelse af storforbrug og alkoholproblemer gennem livsstilssamtaler.
5. BESKRIVELSE AF AKTIVITETEN
Tidlig opsporing og forebyggelse af storforbrug og afhængighed – en faglig kompetence ved kommunalt sundhedscenter: Medarbejderne ved Sorø Sundhedscenter, som varetager livsstilssamtaler, blev uddannet i samtalen om alkohol. Der er udviklet metoder og sprogbrug, der gør det nemmere og mindre tabubelagt at tale om alkohol. Der er skabt øget synlighed og tilgængelighed mht. rådgivnings-/behandlingstilbud til borgere og medarbejdere i Sorø Kommune. De privat praktiserende læger og andre relevante henvisere blev informeret om, at livsstilssamtalerne nu også specifikt kan rumme borgere med et storforbrug eller et problematisk alkoholforbrug. Ligesom annoncering og diverse PR-platformer er blevet opdateret med information om muligheden for en sundhedssamtale om storforbrug af alkohol. Hermed er der skabt et rådgivningstilbud, der ikke ligger i regi af misbrugscentret, hvilket kan være en fordel for en del borgere, der ikke identificerer sig med at være en bruger af tilbuddene på et misbrugscenter.
6. ER AKTIVITETEN SAT I DRIFT I KOMMUNEN?
Ja.
7. KONTAKTOPPLYSNINGER TIL AFDELING I KOMMUNEN, DER KAN GIVE YDERLIGERE OPLYSNINGER
E-mail: asni@soroe.dk
8. LINKS TIL RELEVANTE MATERIALER, FOLDERE MV.:
www.soroe.dk/sundhed

Skema 5.52.1

1. AKTIVITET
Nyt tilbud. Familieorienteret alkoholbehandling.
2. MÅLGRUPPE FOR AKTIVITETEN
Borgere med et alkoholproblem tæt inde på livet.
3. KOMMUNE
Faxe.
4. FORMÅL MED AKTIVITETEN
At yde en tidlig indsats i form af støttende samtaler til hele familien. Et lettilgængeligt tilbud for familier, hvor de voksnes alkoholforbrug er kommet til at fylde for meget. Familien kan modtage tilbuddet, selvom den, der drikker, ikke ønsker at deltage.
5. BESKRIVELSE AF AKTIVITETEN
'Fylder alkohol for meget i familien?' Familieorienteret alkoholbehandling er et tilbud til børnefamilier, hvor de voksnes alkoholforbrug er kommet til at fylde for meget. Forløbet består af familiesamtaler og kan kombineres med alkoholbehandling til de(n), der drikker for meget. Alle familier er velkomne. Formålet med samtalerne er:
• At familien får råd, støtte og viden om alkoholens betydning for samspillet i familien. • At træne mestring af samlivet med en drikkende eller tidligere drikkende i dagligdagen og i vanskelige situationer. • At øge de(n) voksnes viden om, hvordan børnene har det og hvordan de kan støttes. • At ændre uhensigtsmæssige alkoholvaner. • At arbejde med problemer i hverdagen, der er afledt af alkoholproblemet. • At øge hver enkelt familiemedlems livskvalitet og skabe bedre trivsel for børn og voksne. Tilbuddet er gratis og foregår i Familiecenteret i Haslev eller Faxe. En samtale vil vare 1-1,5 time. Det forventede antal samtaler aftales ved igangsættelsen og vil afhænge af problemstillingen. Ved samtalerne vil vi være en familiebehandler og en alkoholkonsulent til stede.
6. ER AKTIVITETEN SAT I DRIFT I KOMMUNEN?
Ja.
7. KONTAKTOPPLYSNINGER TIL AFDELING I KOMMUNEN, DER KAN GIVE YDERLIGERE OPLYSNINGER
Pia Frydkjær, e-mail: pifr@faxekommune.dk Louise Nordgaard, e-mail: lono@faxekommune.dk
8. LINKS TIL RELEVANTE MATERIALER, FOLDERE MV.:
http://www.faxekommune.dk/Familie_Boern_Skole/Raadgivning/Faxe_Familiecenter/Familieraadgivning_til_familier_hvor_alkohol_fylder_for_meget

Skema 5.52.2

1. AKTIVITET
Nyt tilbud. Samtale om alkohol på private virksomheder.
2. MÅLGRUPPE FOR AKTIVITETEN
Mænd i private virksomheder.
3. KOMMUNE
Holstebro.
4. FORMÅL MED AKTIVITETEN
At få storforbrugere af alkohol til at nedsætte deres forbrug.
5. BESKRIVELSE AF AKTIVITETEN
Sundhedstjek/samtale for mænd på private virksomheder. Mænds sundhedsuge – forebyggelse og tidlig indsats ift. KRAM-faktorerne: Indsatsen omfatter mænd på private virksomheder, der er udvalgt på forhånd. Sundhedssamtalerne dækker KRAM-faktorerne med 15 minutter til hvert emne. Ift. alkohol er fokus på samtalen at afdække forbruget, at borgeren opnår viden om alkohol, og at vedkommende – ved et storforbrug eller et misbrug – bliver motiveret til forandring eller behandling.
6. ER AKTIVITETEN SAT I DRIFT I KOMMUNEN?
Ja.
7. KONTAKTOPPLYSNINGER TIL AFDELING I KOMMUNEN, DER KAN GIVE YDERLIGERE OPLYSNINGER
Sundhedscentret Holstebro Kommune koordinator Susanne Tang, e-mail: susanne.tang@holstebro.dk . alkoholkoordinator chanette.vognsen@holstebro.dk . dk.96114015

Skema 5.53.1

1. AKTIVITET
Nyt tilbud. Samtale om alkohol.
2. MÅLGRUPPE FOR AKTIVITETEN
Mænd i kommunen.
3. KOMMUNE
Aarhus.
4. FORMÅL MED AKTIVITETEN
Tidlig indsats.
5. BESKRIVELSE AF AKTIVITETEN
'Mens Health Week' er en borgerrettet indsats med fokus på helbred. Kort samtale om alkoholforbrug og evt. nedsættelse af forbruget. Evt. henvisning til alkoholbehandling. Brug af CAGE-C test. Indsatsen sker i samarbejde med øvrige koordinører inden for KRAM-området.
6. ER AKTIVITETEN SAT I DRIFT I KOMMUNEN?
Nej.
7. KONTAKTOPLYSNINGER TIL AFDELING I KOMMUNEN, DER KAN GIVE YDERLIGERE OPLYSNINGER
Alkoholkoordinator Bente Hvid, tlf. 29 20 44 41.

www.sst.dk

Sundhedsstyrelsen
Islands Brygge 67
2300 København S
Telefon 72 22 74 00
sst@sst.dk
www.sst.dk